

Úrad splnomocnenkyne vlády SR
pre rómske komunity

**STRATÉGIA SOCIÁLNEJ A EKONOMICKEJ
INTEGRÁCIE RÓMSKYCH KOMUNÍT**

V BANSKOBYSTRICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI
NA OBDOBIE 2007 – 2013 A AKČNÉ PLÁNY NA ROKY 2007-2008

**Úrad splnomocnenkyne vlády SR
pre rómske komunity**

Prečo regionálne plánovanie

Pri bilancovaní výsledkov doterajších politík integrácie Rómov na Slovensku sa mnohokrát objavujú pochybnosti. Verejnosť hľadá odpovede na otázky: Kde je výsledok takýchto investícií? Ako sa zmenil život najchudobnejších Rómov v osadách? Sú Rómovia vzdelanejší a čo pre seba urobia oni sami? Dostali sa peniaze k cieľovým skupinám? Akým spôsobom bude spoločnosť postupovať v budúcich obdobiach?

Aj skúseností ekonomicky vyspelých krajín svedčia o tom, že uskutočniť zmeny v kvalite života ľudí, zvlášť u tých, ktorí sa nachádzajú na okraji spoločnosti, je dlhodobý a náročný proces. Obsahuje vytváranie vhodných ekonomických nástrojov, často boj s diskrimináciou a intoleranciou, podnecovanie vlád a politických reprezentácií k relevantným stratégiám. Významnou podmienkou takéhoto procesu je určovanie jasných vízií, ktoré vychádzajú z dostatočného poznania problematiky, zo zváženia možností ako aj zo zabezpečenia účasti zástupcov cieľovej skupiny, v tomto prípade Rómov, pri príprave koncepcií a postupov. Ďalším podstatným hľadiskom je partnerská spolupráca organizácií z rôznych sektorov.

Navrhované regionálne stratégie (pre Banskú Bystricu, Košice a Prešov) odzrkadľujú úsilie Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pripraviť vízie a konkrétne akčné plány pre zlepšenie situácie predovšetkým marginalizovaných skupín Rómov. Princípom zdola nahor v spolupráci so všetkými dôležitými partnermi je dosiahnuť na regionálnej a lokálnej úrovni čo najvhodnejšiu kombináciu existujúcich programov, finančných ako aj ľudských zdrojov. Návrh stratégie je zhrnutím doterajších skúseností v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravia a bývania. Realizácia komplexného prístupu sa stala modelom pre ministerstvá podieľajúce sa na riešení začleňovania marginalizovaných skupín, predovšetkým pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstvo školstva SR a Ministerstvo zdravotníctva SR. Výsledkom je napríklad komunitná sociálna práca, implementácia integrovaného modelu vzdelávania rómskych detí, terénni zdravotní

asistenti a asistenti učiteľov, či koncepcia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a výstavba nájomných bytov. Regionálne koncepčné materiály sa zameriavajú hlavne na obdobie rokov 2007 – 2013 a z hľadiska časového sa prekrývajú s trvaním Národného strategického referenčného rámca pre štrukturálne fondy.

Pre rovnaké obdobie vznikla aj medzinárodná iniciatíva Dekáda začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015, kde má Úrad splnomocnenkyne vlády SR kľúčovú úlohu. Dekádu prijalo osem krajín strednej a juhovýchodnej Európy a podporuje ju aj medzinárodné spoločenstvo. Je zameraná na zlepšenie postavenia Rómov v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, bývania a zdravotného stavu.

Zmyslom regionálnych stratégií je zabezpečiť systémovosť pri tvorbe a realizácii programov a projektov zameraných na riešenie chudoby a zlepšenie sociálnej a spoločenskej integrácie Rómov. Cieľom je aj účelnejšie a efektívnejšie použitie finančných prostriedkov Európskych štrukturálnych fondov a domácich zdrojov. Chceli by sme, aby sa mozaikou aktivít rôznych inštitúcií štátnej správy, samospráv aj mimovládnych organizácií dosiahla motivujúca a udržateľná schéma úspešných postupov pre znižovanie chudoby a zvýšenie rozvoja emancipovanej a sebedomej národnostnej menšiny. Pri zavádzaní stratégií do praxe je potrebné vychádzať z dosiahnutých a overených výsledkov práce mnohých skupín obetavých a nadšených ľudí. Práve títo sa vo veľkej miere podieľali na formulovaní a rozpracovaní koncepčných východísk v tejto publikácii. Túto prácu robili nezištné bez nároku na odmenu a moje poďakovanie je iba malým vyjadrením ich docenenia.

Veríme, že regionálne stratégie budú dobrým návodom a inšpiráciou pre inštitúcie a ľudí, ktorí sa Rómami a nástrojmi verejnej politiky chcú zaoberať. Regionálne kancelárie Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity sú pripravené poskytovať koordináciu a všemožnú podporu.

Kolektív zostavovateľov

Úvod

Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity dôsledne presadzuje komplexné prístupy pri riešení problematiky rómskych komunít s dôrazom na ich dlhodobý účinok vo všetkých oblastiach spoločenského života. Jeho úlohou je, koordináciou systémových a špecifických programov, napomáhať v uplatňovaní vládnej politiky zameranej na integráciu Rómov do spoločnosti ako emancipovanej národnostnej menšiny.

Z uvedených dôvodov Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity, prostredníctvom svojich regionálnych kancelárií v Banskej Bystrici a Rimavskej Sobote, inicioval vytvorenie perspektívnej koncepcie pre obdobie rokov 2007 – 2013 zohľadňujúcej prierezový charakter problematiky v rámci Banskobystrického kraja.

Pre tvorbu materiálu bola zvolená forma širšieho partnerstva a participácie, ktorú prijali predstavitelia rôznych inštitúcií štátnej správy, regionálnej samosprávy, miestnych samospráv, odborných inštitúcií a mimovládnych organizácií pôsobiach v tomto regióne a vytvorili stabilnú tzv. Riadiacu skupinu.

Facilitovanie procesu bolo zabezpečované externe, pracovníkmi mimovládnych organizácií Partners for Democratic Change Slovakia (PDCS, Bratislava) a Priatelia Zeme – CEPA (Ponická Huta).

Východiskom pre spracovanie stratégie boli dokumenty prijaté pre riešenie problematiky marginalizovaných rómskych komunít na národnej a regionálnej úrovni.

Riadiaca skupina zložená z 31 odborníkov vytýčila základné prioritné oblasti:

- vzdelávanie
- zamestnanosť
- zdravie a spôsob života
- bývanie a infraštruktúra
- kultúra a sebauvedomovanie Rómov
- vzájomné akceptovanie Rómov a majority
- rozvoj rómskych iniciatív a osobností
- udržateľná sieť inštitucionálnych kapacít
- prevencia protispoločenskej činnosti

Pre každú z menovaných oblastí bola vytvorená samostatná pracovná skupina a do každej z nich boli prizvaní ďalší odborníci a zástupcovia Rómov, ktorí vypracovali stratégiu pre danú oblasť na nastávajúce programové obdobie 2007- 2013.

S cieľom zabezpečenia kontinuity pre tvorbu krátkodobého plánu bol spracovaný projekt „Cesta k plnohodnotnému životu, dokončenie koncepcie sociálnej a ekonomickej integrácie rómskych komunít v Banskobystrickom kraji – vytvorenie akčných plánov“, ktorý finančne podporil Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity a koordinovala Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity (VOKA).

Akčné plány na obdobie rokov 2007 – 2008 sú adresnejšie v definovaní jednotlivých aktivít pre naplnenie cieľov a postupu ich monitorovania. V priebehu práce bolo zistené, že množstvo vstupných

údajov potrebných na prípravu kvalitného akčného plánu nie je k dispozícii. Preto bolo zrealizovaných niekoľko prieskumov, ktoré sú prílohou tohto materiálu.

Stratégia sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom kraji ponúka funkčný model riešenia. Jej cieľom je analyza existujúceho stavu reflektujúca diverzifikovanosť podmienok regiónu, hľadanie východísk pre čo najlepšie a najefektívnejšie zabezpečenie a posilnenie spolupráce a najmä zmysluplné usmerňovanie finančných prostriedkov a činností zameraných na zlepšenie životných podmienok Rómov.

Dokument je výsledkom dvojročnej spolupráce neformálneho medzisektorového regionálneho partnerstva. Vychádza z objektívneho poznania potrieb cieľovej skupiny, ako výsledku priamej zainteresovanosti jej zástupcov v pozícii predstaviteľov občianskych združení, aktivistov či občanov miestnych komunít.

Stratégia zahŕňa najnovšie poznatky a trendy vývoja riešenia problematiky Rómov vo všetkých oblastiach a nové humanistické prístupy k občanovi, jeho potrebám a záujmom, ktoré patria medzi rozhodujúce determinanty nového systému pre zlepšenie ich sociálno-ekonomickej integrácie.

Pre plnenie jej praktického významu musí ostať otvoreným dokumentom, ktorý sa bude podľa vopred stanovených pravidiel monitorovať, vyhodnocovať, dopĺňať a aktualizovať priebežným monitorovaním a hodnotením plnenia aktuálneho akčného plánu, ktorého výsledky sa premietnu v novom akčnom pláne vypracovanom minimálne raz za dva roky.

Ďalším predpokladom je vznik účinného koordinačného mechanizmu realizácie akčných plánov a aktualizácie koncepcie.

Výberu koordinujúcej inštitúcie predchádzalo počas záverečnej etapy procesu definovanie nasledovných úloh:

- vytvoriť funkčný sekretariát poskytujúci administratívnu podporu Riadiacej skupine a stať sa kontaktným bodom pre všetkých partnerov a subjekty zainteresované do realizácie akčných plánov,
- organizovať stretnutia Riadiacej skupiny,
- usmerňovať činnosť partnerov pri implementácii akčných plánov, vyhľadávať potencionálnych realizátorov tých úloh, pri ktorých neboli jasne definovaní garanti a partneri,
- priebežne monitorovať a každý polrok vyhodnocovať plnenie akčných plánov, dokumentovať reálne výstupy, dopady a vplyvy koncepcie a poskytovať spätnú väzbu a podnety pre Riadiacu skupinu,
- aktualizovať analytickú a strategickú časť v prípade zmeny východiskovej situácie, realizovať doplnkové prieskumy v prípade potreby,
- distribuovať a propagovať stratégiu na rôznych úrovniach,
- plniť funkciu hovorca celej iniciatívy, resp. zástupcu pre médiá, štátnu a verejnú správu a partnerov.

Koordinujúca inštitúcia by mala prevziať zodpovednosť za komplexnosť a odbornú úroveň materiálov, ale nemôže byť zodpovedná za výsledky práce partnerov.

S plnením úloh korešpondovala aj náročnosť kritérií stanovených Riadiacou skupinou podľa ktorej musí byť takáto inštitúcia:

- dobre zorientovaná v doterajšom procese tvorby stratégie a akčných plánov,
- mala by byť v ňom od začiatku aktívna a mala by disponovať dostatočnými personálnymi a finančnými kapacitami na koordinačnú činnosť,
- mala by mať dostatočnú legitimitu a byť akceptovaná realizátormi akčných plánov, ich partnermi aj cieľovými skupinami,
- mala by byť stabilnou inštitúciou nepodliehajúcou účelovým politickým vplyvom (v opačnom prípade by vybraná inštitúcia stratila podporu Riadiacej skupiny),
- mala by byť dostatočne transparentná a súčasne vplyvná a schopná intervenovať v prospech stanovených strategických cieľov a usmerňovať kroky partnerov tak, aby spoločne smerovali k dosiahnutiu týchto cieľov,
- koordinujúca inštitúcia by mala mať prístup k relevantným informáciám z rôznych úrovní od národnej po lokálnu.

Za inštitúciu, ktorá jednoznačne spĺňa uvedené kritériá Riadiaca skupina označila Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity, resp. jej regionálne kancelárie v Banskej Bystrici a Rimavskej Sobote, a preto požiadala splnomocnenkyňu vlády pre rómske komunity, aby poverila obe regionálne kancelárie uvedenými úlohami.

Riadiaca skupina svoju pozíciu vníma naďalej v plnení funkcie neformálnej platformy reprezentujúcej záujmy regionálneho partnerstva, pokiaľ by nevznikla potreba jej užšej inštitucionalizácie. Jej poslaním by bolo strategické usmerňovanie, poskytovanie podnetov a spätnej väzby pre koordinujúcej inštitúcie na úrovni poradného orgánu. Členstvo v Riadiacej skupine by malo ostať dobrovoľné a individuálne.

V závere si dovoľujeme vysloviť úprimné poďakovanie všetkým participujúcim subjektom a aktérom za ich aktívnu účasť a spoluprácu pri realizácii tohto zámeru.

Andrea Bučková, Juraj Zamkovský

Osobitné poďakovanie patrí členom Riadiacej skupiny, ktorí bez nároku na honorár venovali svoj um a čas príprave Stratégie sociálnej a ekonomickej integrácie rómskych komunit v Banskobystrickom samosprávnom kraji na obdobie 2007 – 2013 a príprave akčných plánov na roky 2007 – 2008.

Ing. Jozef Adam – Banskobystrický samosprávny kraj
 Mgr. Lubica Bľandová – Banskobystrický samosprávny kraj (do decembra 2005)
 PhDr. Elena Buksová – Krajský úrad Banská Bystrica
 Ing. Darina Diošiová – Občianske združenie Priatel'ia Zeme – CEPA Ponická Huta
 Ing. Katarína Droppová – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica
 Mgr. Ladislav Dubovský – primátor mesta Tornaľa
 MUDr. Eleonóra Fabianová – Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica
 Ing. Jozef Fašanga – Banskobystrický samosprávny kraj (do decembra 2006)
 Ing. Beata Hirt – Komunitná nadácia Zdravé mesto Banská Bystrica
 Milan Hronec – Nadácia Ekopolis Banská Bystrica
 Mgr. Danica Hullová – Centrum vzdelávania neziskových organizácií Banská Bystrica
 Mgr. Lucia Huťanová – Regionálne poradenské centrum ESF v územnej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja
 Ing. Mária Kolárska – Krajský školský úrad Banská Bystrica
 RNDr. Milan Kubinský – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica
 PhDr. Katarína Kubiňáková – Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity Banská Bystrica
 Mgr. Drahomíra Kyslanová – Banskobystrický samosprávny kraj
 Danka Maková – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (do decembra 2005)
 Ing. arch. Karolína Miková – Partners for Democratic Change, Bratislava, facilitátorka
 Mgr. Magdaléna Mikušová – Banskobystrický samosprávny kraj
 PhDr. Igor Pašmík – Fond sociálneho rozvoja Banská Bystrica (do decembra 2006)
 Ing. Anna Pisárová – Banskobystrický samosprávny kraj
 Pracovníci Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Regionálna kancelária Rimavská Sobota
 Pracovníci Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Regionálna kancelária Banská Bystrica
 Ľubomír Rejko – Väzenská justičná stráž Kováčová, Zvolen
 Mgr. Peter Repiský – Nadácia Škola dokorán Žiar nad Hronom
 Ing. Štefan Repko – Krajská rozvojová agentúra Banská Bystrica
 Ing. arch. Peter Rusnák – Vidiecky parlament Banská Bystrica
 Mgr. Robert Sabo – Metodicko-pedagogické centrum Banská Bystrica
 PhDr. Milica Selčanová – Banskobystrický samosprávny kraj (do decembra 2006)
 Mgr. Nataša Slobodníková – Krajský úrad Banská Bystrica
 Mgr. Peter Varga – Krajský úrad Banská Bystrica
 Ing. Radoslav Vazan – Krajský stavebný úrad Banská Bystrica (do decembra 2006), primátor mesta Krupina

Margita Zagyiiová – starostka obce Hodejov
 Juraj Zamkovský – Občianske združenie Priatel'ia Zeme – CEPA Ponická Huta, facilitátor

Na stratégii spolupracovali:

Pracovná skupina „Vzdelávanie“

koordinátor:

Mgr. Peter Repiský – Nadácia Škola dokorán, Žiar nad Hronom

členovia:

Mgr. Nataša Slobodníková – Krajský úrad, Banská Bystrica
 PhDr. Elena Buksová – Krajský úrad, Banská Bystrica
 Ing. Mária Kolárska – Krajský školský úrad, Banská Bystrica
 Danka Maková – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica (do decembra 2005)
 Mgr. Robert Sabo – Metodicko-pedagogické centrum, Banská Bystrica
 Jolana Nátherová – OZ Nádej deťom, Banská Bystrica
 Mgr. Jaroslav Zachar – ZŠ, Kubýniho námestie, Lučenec
 Mgr. Juraj Hlaváč – SOU internátne, Valaská
 Mgr. Ivan Mako – OZ Združenie mladých Rómov, Banská Bystrica
 Mgr. Jana Luptáková – ZŠ J. J. Thurzu, Ulica Antona Bernoláka 20, Detva
 Monika Šarkoziová – mesto Zvolen, asistentka komunitnej sociálnej práce
 PhDr. Milica Selčanová – Banskobystrický samosprávny kraj (do decembra 2006)
 Mgr. Magdaléna Mikušová – Banskobystrický samosprávny kraj
 Mgr. Anna Vargová – Špeciálna ZŠ, Žiar nad Hronom,
 Mgr. Marta Marušková – ZŠ Dr. Janského, Žiar nad Hronom,
 PaedDr. Štefan Porubský – Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, Banská Bystrica
 Milan Oláh – ZŠ J. J. Thurzu, Ulica Antona Bernoláka 20, Detva
 Mgr. Pavol Kuka – Krajský školský úrad Banská Bystrica
 Mgr. Andrea Bučková – Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity

Pracovná skupina „Zamestnanosť“

koordinátor:

Ing. Štefan Repko – Regionálna rozvojová agentúra, B. Bystrica

členovia:

Monika Budovcová – Fond Sociálneho rozvoja, Brezno (do decembra 2006)
 PhDr. Elena Buksová – Krajský úrad, Banská Bystrica
 Ing. Mária Filipová – Mestský úrad, Banská Bystrica
 Danka Maková – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica (do decembra 2005)
 Ing. Katarína Droppová – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica
 PhDr. Katarína Kubiňáková – Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity, Banská Bystrica
 PhDr. Igor Pašmík – Fond sociálneho rozvoja, Banská Bystrica (do decembra 2006)
 Ing. arch. Zuzana Klasová – Technická asistencia Úradu

splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pre lokality Banská Bystrica a Rimavská Sobota
 Mgr. Albert Kováč – Regionálna kancelária Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Rimavská Sobota
 Mgr. Marián Balog – Regionálna kancelária Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity B. Bystrica

Pracovná skupina „Zdravie a spôsob života“

koordinátorka:

MUDr. Eleonóra Fabianová, PhD. – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica

členovia:

MUDr. Katarína Slotová – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Dušan Béreš, MPH – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Soňa Zatlukalová – Ulica 1. mája, Slovenská Ľupča
 Jarmila Marcinkechová – mesto Zvolen, asistentka komunitnej sociálnej práce
 MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD. – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Viera Morihladková – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Silvia Kontrošová, MPH – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Hana Vrbanová – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Juraj Zelník – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 MUDr. Ivana Sedliačiková, MPH – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 Mgr. Marián Balog - Regionálna kancelária Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity B. Bystrica

Pracovná skupina „Bývanie a infraštruktúra“

koordinátorka:

PhDr. Elena Buksová – Krajský úrad, Banská Bystrica

členovia:

Margita Zagyiiová – starostka obce Hodejov
 Mgr. Ladislav Dubovský – primátor mesta Tornaľa
 MVDr. Milan Kolesár – primátor mesta Jelšava
 Ing. Radoslav Vazan – Krajský stavebný úrad, Banská Bystrica (do decembra 2006), primátor mesta Krupina
 MUDr. Katarína Slotová – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banská Bystrica
 Denisa Kudríková – mesto Zvolen, komunitná sociálna pracovníčka

Pracovná skupina „Kultúra a sebauvedomovanie Rómov“

koordinátor:

Mgr. Albert Kováč – Regionálna kancelária Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity R. Sobota

členovia:

Mgr. Alena Horváthová – Regionálna kancelária Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Rimavská Sobota
 Bc. Zita Gazsová – Informačno-poradenské centrum, Rimavská Sobota
 Eva Demeová – Centrum sociálnej pomoci mladým, Lučenec
 Ing. Jozef Fašanga – Banskobystrický samosprávny kraj (do decembra 2006)
 Ing. Darina Diošiová – OZ Priatelia Zeme – CEPA Ponická Huta
 Barbora Berkyová – skupina Romanipe Lešťan, Dúbravica
 Mária Demeová – OZ Klub rómskych aktivistov SR, Hnúšťa

Pracovná skupina „Vzájomné akceptovanie Rómov a majority“

koordinátorka:

Ing. Beata Hirt – Komunitná nadácia Zdravé mesto, B. Bystrica

členovia:

Chovancová Oľga – mesto Zvolen, asistentka komunitnej sociálnej práce
 Mgr. Marušková Marta – ZŠ Dr. Janského, Žiar nad Hronom
 Mária Pulišová – OZ Marijanka, Zvolen
 Kvetoslava Mihálová – OZ Marijanka, Zvolen
 Miroslav Gergeľ – OZ Marijanka, Zvolen
 Simona Tisovská – OZ Marijanka, Zvolen
 Erika Gašparová – OZ Marijanka, Zvolen
 Janka Bartíková – OZ Marijanka, Zvolen
 Milan Hronec – Nadácia Ekopolis, Banská Bystrica
 Ing. Jozef Adam – Banskobystrický samosprávny kraj
 Mgr. Andrea Bučková – Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity

Pracovná skupina „Rómske iniciatívy“

koordinátor:

Juraj Zamkovský – OZ Priatelia Zeme – CEPA, Ponická Huta

členovia:

Ing. Darina Diošiová – OZ Priatelia Zeme – CEPA, Ponická Huta
 Milan Hronec – Nadácia Ekopolis, Banská Bystrica
 Ing. Beata Hirt – Komunitná nadácia Zdravé mesto, Banská Bystrica
 PhDr. Katarína Kubiňáková – Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity, Banská Bystrica
 PhDr. Igor Pašmík – Fond sociálneho rozvoja, Banská Bystrica (do decembra 2006)
 Barbora Berkyová – skupina Romanipe Lešťan, Dúbravica
 Anna Berkyová – Obecný úrad Zvolenská Slatina, asistentka komunitnej sociálnej práce
 Ľubomír Berky – Zvolenská Slatina
 Michaela Berkyová – Zvolenská Slatina
 Monika Oláhová – Obecný úrad Zvolenská Slatina, asistentka komunitnej sociálnej práce
 Dana Záhradníková – Obecný úrad Sása, komunitná sociálna pracovníčka
 Miroslav Gergeľ – redaktor v Romano Nevo Ľil, Zvolen

Erika Gašparová – OZ Združenie Marijanka, Zvolen
Mária Pulišová – OZ Marijanka, Zvolen
Kvetoslava Mihálová – OZ Marijanka, Zvolen
Simona Tisovská – OZ Marijanka, Zvolen
Mgr. Mária Didiová – občianske združenie Pro Šobov, Banská
Štiavnica
Vojteška Oláhová – Vígľaš,
Marcela Súkenníková – Brezno
Marcela Mušuková – Brezno
Mária Koledová – Banská Štiavnica
Jaroslav Oláh – Komunitné centrum Čelovce
Štefan Kováč – Komunitné centrum Čelovce
Adrián Berky – Komunitné centrum Veľký Krtíš
Eva Demeová – Centrum sociálnej pomoci mladým, Lučenec
Andrea Varádiiová – OZ Solidarita Rómov Gemera, Rimavská
Sobota
Eugen Varádi – OZ Solidarita Rómov Gemera, Rimavská Sobota
Ladislav Bíró – OZ Solidarita Rómov Gemera, Rimavská Sobota
Vladimír Sendrei – OZ Lačno Drom, Kokava nad Rimavicou

Pracovná skupina „Inštitucionálna sieť“:

koordinátorka:

Mgr. Nataša Slobodníková – Krajský úrad, Banská Bystrica

členovia:

Ing. Anna Pisárová – Banskobystrický samosprávny kraj
PhDr. Igor Pašmík – Fond sociálneho rozvoja, Banská Bystrica (do
decembra 2006)
Želmíra Jonášová – mesto Zvolen, komunitná sociálna
pracovníčka

Mgr. Peter Varga – Krajský úrad, Banská Bystrica
Magdaléna Karáčová – OZ Rómska komunita, Žarnovica
Mgr. Alena Horváthová – Regionálna kancelária Úradu
splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Rimavská
Sobota
Ing. Ingrid Kosová, PhD. – Regionálna kancelária Úradu
splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity Banská
Bystrica

Pracovná skupina „Prevencia protispoločenskej činnosti“

koordinátor:

Mgr. Peter Varga – Krajský úrad, Banská Bystrica

členovia:

por. Mgr. Petra Babulicová – Krajské riaditeľstvo Policajného
zboru, Banská Bystrica
mjr. Mgr. Miroslav Gajdošík – Úrad inšpekčnej služby Policajného
zboru, Banská Bystrica
Mgr. Ľubica Bľandová – Banskobystrický samosprávny kraj (do
decembra 2005)
Adrián Berky – Komunitné centrum, Veľký Krtíš
Jaroslava Marcinkechová – mesto Zvolen, asistentka komunitnej
sociálnej práce
ppor. Ján Šmatlák, Ing. – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru,
Rimavská Sobota
Peter Káčerík – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Lučenec
Štefan Tabačík – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Lučenec

**Úrad splnomocnenkyne vlády SR
pre rómske komunity**

**STRATÉGIA SOCIÁLNEJ A EKONOMICKEJ
INTEGRÁCIE RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

V BANSKOBYSTRICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI
NA OBDOBIE 2007 – 2013 A AKČNÉ PLÁNY NA ROKY 2007-2008

STRATÉGIA
Celkový cieľ:
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:
1. Zlepšená vzdelanostná úroveň Rómov
2. Zvýšená konkurencieschopnosť Rómov na trhu práce
3. Zlepšený zdravotný stav rómskeho etnika znížením výskytu rizikových faktorov
4. Zlepšená kvalita bývania rómskeho obyvateľstva
5. Zvýšená kultúrna a národná identita Rómov
6. Zvýšená akceptácia Rómov majoritou
7. Zvýšená životaschopnosť a funkčnosť rómskych organizácií a zlepšené prostredie pre osobnostný rast Rómov
8. Udržateľná a efektívna inštitucionálna sieť, ako východisko pre komplexné riešenie marginalizovaných rómskych komunít
9. Znížená protispoločenská činnosť v rómskych komunitách
Výsledky:
1.1 Zlepšená príprava rómskych detí na vstup do ZŠ
1.2 Úroveň dosahovaných školských výsledkov na ZŠ je zlepšená, vrátane inklúzie rómskych žiakov
1.3 Zlepšená príprava rómskych žiakov na stredné školy
1.4 Sú vytvorené podmienky na získanie stredoškolského vzdelania
1.5 Zlepšená príprava rómskych študentov na vysoké školy
1.6 Do vysokoškolského štúdia sa zavedú témy reagujúce na potreby komunít
1.7 Celoživotné vzdelávanie pre Rómov reaguje na potreby trhu
2.1 Vytvorený systémový (programový) prístup k riešeniu sociálnej inklúzie na trhu práce na úrovni kraja
2.2 Efektívne využívanie metód a nástrojov pomoci na riešenie sociálnej inklúzie na trhu práce
2.3 Efektívnejší servis pre riešenie problematiky sociálnej inklúzie na trhu práce
3.1 Zvýšený záujem o zdravotný stav rómskej komunity
3.2 Zvýšené zdravotné povedomie rómskej komunity formou vzdelávania, poradenstva, zaškoľovania
3.3 Determinanty zdravia sú ovplyvňované systematickou zdravotníckou prevenciou
3.4 Zlepšenie dostupnosti k zdravotnej starostlivosti a následne zlepšenie ukazovateľov stavu zdravia
4.1 Vytvorený komplexný systém riešenia bývania Rómov, vrátane prevencie straty bývania a prechodného bývania
4.2 Skultúrnené bývanie v osadách
4.3 Vybudované nájomné byty a zodpovedajúca infraštruktúra
5.1 Zlepšené podmienky pre rozvoj rómskej kultúry
5.2 Stabilné a silné inštitúcie zaoberajúce sa kultúrnymi aktivitami v rómskej komunite
6.1 Zabezpečená objektívna prezentácia a medializácia rómskej komunity vo verejnosti a zlepšený obraz o živote Rómov v spoločnosti
6.2 Zlepšené podmienky na komunikáciu majority a minority
6.3 Prejav rasizmu v spoločnosti sú zredukované
7.1 Zvýšená stabilita rómskych organizácií a iniciatív a znížená živelnosť ich vzniku
7.2 Zlepšený manažment rómskych organizácií a zvýšená úspešnosť ich pôsobenia
7.3 Zvýšená finančná udržateľnosť rómskych organizácií
7.4 Zlepšené zohľadňovanie potrieb Rómov zo strany donorov
7.5 Zlepšená komunikačná schopnosť rómskych organizácií
7.6 Zvýšená zodpovednosť Rómov za rozvoj vlastnej osobnosti
7.7 Znížená miera izolácie iniciatív a ambícií jednotlivcov v rómskych komunitách
7.8 Zvýšená motivácia Rómov k aktivitám
8.1 Zlepšená dostupnosť informácií a služieb pre Rómov
8.2 Funkčná koordinácia implementácie Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom regióne
9.1 Vybudovaný systém prevencie protispoločenskej činnosti
9.2 Zvýšený podiel detí na preventívnych aktivitách
9.3 Zvýšený podiel dospeléj populácie na aktivitách preventívneho charakteru
Aktivity:
1.1.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
1.1.2 Pripraviť učiteľov a asistentov učiteľa v predškolských zariadeniach
1.1.3 Rozšíriť sieť predškolských zariadení podľa potrieb
1.1.4 Podporiť neformálne komunitné centrá, ktoré sa zaoberajú vzdelávaním detí, vrátane materských centier pre budúce matky a matky s deťmi
1.1.5 Pripraviť programy orientované na zlepšenie spolupráce rodičov rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia s predškolskými zariadeniami
1.1.6 Podporiť programy na zvýšenie komunikačných a jazykových schopností detí
1.1.7 Podporiť programy na zlepšenie sociálnych zručností detí
1.1.8 Podporiť vzdelacie programy multikulturálnej výchovy a výchovy proti predsudkom * (prepojenie na tému Protispoločenská činnosť)
1.1.9 Vykonať nezávislý audit praxe umiestňovania rómskych detí do špeciálnych základných škôl a navrhnuť účinné preventívne opatrenia * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
1.2.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
1.2.2 Pripraviť učiteľov a asistentov prípravných ročníkov, ročníkov 1.-4. a ročníkov 5.-9. v oblasti vzdelávania rómskych žiakov formou priebežného interaktívneho vzdelávania
1.2.3 Pripraviť učiteľov ročníkov 1.-9. na podporné aktivity pre rómskych žiakov
1.2.4 Vytvoriť vzdelacie programy multikulturálnej výchovy a výchovy proti predsudkom
1.2.5 Sprístupniť školské kluby pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
1.3.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)

<p>1.3.2 Realizovať kariérne poradenstvo pre žiakov 8. a 9. ročníkov ZŠ</p> <p>1.3.3 Realizovať podporné programy na prípravu žiakov 8. a 9. ročníkov zo sociálne znevýhodneného prostredia na štúdium na SŠ</p> <p>1.3.4 Pripraviť učiteľov na podporné aktivity pre žiakov 9. ročníkov, drop-out a mladistvých matiek</p>
<p>1.4.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>1.4.2 Realizovať kurzy na ukončenie základnej školy</p> <p>1.4.3 Realizovať vzdelávacie programy pre učiteľov a pedagogických pracovníkov SŠ na multikulturálnu výchovu</p> <p>1.4.4 Podporiť alternatívne formy vzdelávania smerom k udržateľnosti študenta vo vzdelávacom procese</p>
<p>1.5.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>1.5.2 Realizovať kariérne poradenstvo pre študentov 3. a 4. ročníkov SŠ</p> <p>1.5.3 Realizovať podporné programy na prípravu študentov 3. a 4. ročníkov SŠ zo sociálne znevýhodneného prostredia na štúdium na VŠ</p> <p>1.5.4 Posilniť systém finančnej podpory pre študentov VŠ zo sociálne slabších rodín</p>
<p>1.6.1 Mapovať oblasti hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho života regiónu v rámci ktorých sa javí potreba zamestnať vysokoškolsky vzdelaných Rómov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>1.6.2 Realizovať výskum vzdelávacích potrieb v rómskych komunitách * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>1.6.3 Zapracovať výsledky výskumov do študijných plánov VŠ pripravujúcich učiteľov, asistentov učiteľov, sociálnych a misijných pracovníkov, ktorí sa budú orientovať na prácu s rómskymi rodinami</p>
<p>1.7.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>1.7.2 Vypracovať koncepciu celoživotného vzdelávania pre rómsku komunitu</p> <p>1.7.3 Realizovať školy druhej šance</p> <p>1.7.4 Rozšíriť partnerstvo škôl a zamestnávateľov, napríklad pri príprave rekvalifikačných kurzov</p> <p>1.7.5 Vytvárať siete škôl, ktoré zabezpečia zotrvanie žiaka vo vzdelávacom systéme a jeho následnú integráciu na trh práce</p>
<p>2.1.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>2.1.2 Podporiť partnerstvá sociálnej inklúzie na úrovni kraja * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>2.1.3 Aktualizovať koncepciu sociálnej inklúzie na rhu práce s dôrazom na Rómov</p> <p>2.1.4 Zaviesť systém monitoringu sociálnej inklúzie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>2.1.5. Definovať cieľové parametre sociálnej inklúzie</p>
<p>2.2.1 Zaviesť prechodný trh práce</p> <p>2.2.2 Zaviesť podporné programy pre podnikateľské subjekty, pri vytváraní vhodných pracovných miest pre Rómov</p> <p>2.2.2.1 pri vytváraní vhodných pracovných miest pre Rómov</p> <p>2.2.2.2 na rozvoj samozamestnávania Rómov</p> <p>2.2.2.3 pre Rómov ako zamestnávateľov</p> <p>2.2.3 Zaviesť program asistentov - učiteľa, lekára, policajta</p> <p>2.2.4 Zaviesť program Verejných služieb v oblasti sociálnej ekonomiky - podpora rómskych MVO</p>
<p>2.3.1 Vytvárať Centrá na podporu zamestnanosti - "JOB "centrá</p> <p>2.3.2 Zabezpečiť podporu pre expertnú skupinu LZ BBSK v oblasti marginalizovaných rómskych komunít</p>
<p>3.1.1 Vytvoriť legislatívne podmienky pre zisťovanie údajov o etnickej príslušnosti, národnosti pre účely zdravotníckej štatistiky a demografickej štatistiky</p> <p>3.1.2 Získať údaje o úmrtnosti a chorobnosti aj podľa etnickej príslušnosti, národnosti</p> <p>3.1.3 Spracovať a prezentovať výsledky údajov o chorobnosti a úmrtnosti podľa diagnózy a skupín obyvateľstva podľa veku, pohlavia, etnickej – národnostnej príslušnosti</p> <p>3.1.4 Navrhovať nápravné, preventívne opatrenia podľa zistených negatívnych údajov o zdravotnom stave zo strany orgánov verejného zdravotníctva</p> <p>3.1.5 Spolupracovať so zodpovednými inštitúciami na riešení zistených problémov o zdravotnom stave</p> <p>3.1.6 Monitorovať biologické faktory</p> <p>3.1.7 Spracovať a vyhodnotiť odobraté vzorky a získané údaje, konfrontácia s výsledkami doterajších skríningov</p> <p>3.1.8 Navrhovať intervenčné postupy podľa zistených problémov – pomenovať a eliminovať hlavné rizikové faktory</p> <p>3.1.9 Monitorovať rizikové faktory správania</p> <p>3.1.10 Vypracovať návrh intervenčných postupov podľa zistených problémov – pomenovať a eliminovať rizikové správanie</p> <p>3.1.11 Organizačne zabezpečiť a realizovať prieskumy, zber a analýzu dát</p> <p>3.1.12 Vyhodnocovať efektivitu intervencie kontinuálnym monitoringom</p>
<p>3.2.1 Vzdelávať rómskych asistentov v prevencii infekčných a neinfekčných ochorení, osobnej hygieny, správnej výživy, prevencii závislostí, prevencii ochorení z faktorov prostredia a výkon poradenstva</p> <p>3.2.2 Zvyšiť počet odborne poučených vo VZ</p> <p>3.2.3 Zabezpečiť program systémového zvyšovania zdravotného uvedomenia rómskej komunity prostredníctvom získania odbornej spôsobilosti na určité druhy prác</p>
<p>3.3.1 Zabezpečiť výberové očkovanie</p> <p>3.3.2 Plánovať rodičovstvo a sexuálnu výchovu mladých Rómov</p>
<p>3.4 Zabezpečiť dopravu k poskytovateľom zdravotníckych služieb tzv. Sociálno-zdravotný taxík resp. Sociálno-zdravotná doprava</p>
<p>4.1.1 Zozbierať a spracovať relevantné informácie z oblasti bývania a infraštruktúry rómskych osídlení (podmienky bývania, vodovod..)</p> <p>4.1.2 Určiť priority pri realizácii strategických cieľov podľa miery ohrozenia v jednotlivých regiónoch-komplexné financovanie. (Pri budovaní komunikácie súčasne realizovať elektrifikáciu, kanalizáciu..)</p> <p>4.1.4 Vypracovať systémové riešenia zvyšovania kvality bývania založeného na integrácii aktivít v oblasti bývania, osvetu a zamestnanosti</p>
<p>4.1.3 Legalizovať rómske osídlenia</p> <p>4.1.5 Vytvoriť partnerstvá pre implementovanie systému</p> <p>4.1.6 Zaviesť poradenstvo pre záujemcov o bývanie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>4.1.7 Zaviesť monitoring orientovaný na kvalitu a udržateľnosť bývania u Rómov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p>
<p>4.2.1 Určiť a identifikovať „štandardy“ (rozdeliť existujúce osady podľa stupňa kvality bývania)</p> <p>4.2.2 Vytvoriť program skultúrneho (revitalizácie) vybraných lokalít</p> <p>4.2.3 Realizovať opatrenia na revitalizáciu určených osád</p>
<p>4.2.4 Vytýpovať osady pre dobudovanie technickej infraštruktúry a realizovať prípravné práce (technická dokumentácia, stavebné povolenie, obstarávanie a pod.)</p> <p>4.2.5 Realizovať výstavbu tech.infraštruktúry</p>
<p>4.3.1 Vybrať vhodné lokality na bývanie</p>
<p>4.3.2 Budovať nájomné byty rôzneho štandardu a príslušnej infraštruktúry</p>

<p>5.1.1 Vytvoríť vzdelávacie programy a projekty na zvýšenie národného povedomia rómskej komunity</p> <p>5.1.2 Vytvoríť zdroje na podporu kultúrnych programov</p> <p>5.1.3 Zriadiť Centrum romistiky</p> <p>5.1.4 Vytvoríť fond na podporu rómskej mládeže a jej profesionálneho rastu v oblasti kultúry</p> <p>5.1.5 Podporovať rozvoj rómskej kultúry na úrovni:</p> <p>5.1.5.1 individuálnej: podpora novým alternatívnym moderným smerom rómskej kultúry ("rom pop", "rom rap", a iné)</p> <p>5.1.5.2 lokálnej - miestnej: rozvoj tradičných rómskych remesiel (kováčstvo, košíkárstvo, krajčírstvo a pod.)</p> <p>5.1.5.3 regionálnej: rozvoj veľkých tradičných festivalov, podpora inštitúcií zaoberajúcich sa rómkou kultúrou v rámci Banskobystrického kraja</p> <p>5.2.1 Podporovať inštitúcie zaoberajúce sa rozvojom kultúry a kultúrneho dedičstva Rómov</p> <p>5.2.2 Zriadiť rómsku agentúru DOM RÓMSKEJ KULTÚRY na krajskej úrovni</p>
<p>6.1.1 Podporiť rómskych redaktorov v médiách * (prepojenie ne tému Iniciatívy a osobnostný rast)</p> <p>6.1.2 Zaviesť pravidelné rubriky a relácie o Rómoch v médiách * (prepojenie ne tému Iniciatívy a osobnostný rast)</p> <p>6.1.3 Zaradiť témy o Rómoch do učebných osnov * (prepojenie ne tému Vzdelávanie)</p> <p>6.1.4 Monitorovať a hodnotiť vyjadrenia a postoje politikov a osobností k Rómom</p> <p>6.1.5 Pozitívne medializovať rómsku kultúru a iné aktivity v širokej verejnosti prostredníctvom lokálnych médií (lokálna TV, noviny, periodiká) * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)</p> <p>6.2.1 Realizovať programy podporujúce vzájomné spoznávanie a toleranciu na ZŠ, SŠ, VŠ * (prepojenie ne tému Vzdelávanie)</p> <p>6.2.2 Realizovať programy podporujúce vzájomné spoznávanie a toleranciu pre dospelých * (prepojenie ne témy Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie a Iniciatívy a osobnostný rast)</p> <p>6.2.3 Realizovať pre Rómov kvalitné výukové programy na výuku slovenského jazyka * (prepojenie ne tému Vzdelávanie)</p> <p>6.2.4 Podporiť aktivity na zlepšenie akceptácie rómskeho jazyka ako oficiálneho jazyka nár. menšiny * (prepojenie ne tému Kultúra)</p> <p>6.3.1 Monitorovať dodržiavanie legislatívy týkajúcej sa prejavov rasizmu * (prepojenie ne tému Protispoločenská činnosť)</p> <p>6.3.2 Získavať na boj proti rasizmu politikov a osobností spoločenského života * (prepojenie ne témy Iniciatívy a osobnostný rast a Kultúra)</p>
<p>7.1.1 Zabezpečiť prípravu a prijatie stratégií rozvoja rómskych organizácií a dokumentáciu vlastnej histórie</p> <p>7.1.2 Vytvoríť kvalitný informačný servis pre organizácie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>7.2.1 Vytvoríť servisné centrum pre rómske iniciatívy (zabezpečujúce kvalitný systém prípravy lídrov a aktivistov rómskych mimovládnych organizácií a iniciatív)</p> <p>7.2.2 Sprístupniť právne poradenstvo pre rómske organizácie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>7.3.1 Vybudovať dobrý finančný manažment a plánovanie na úrovni organizácií</p> <p>7.3.2 Zabezpečiť školenia účtovníkov a vytvoríť podmienky pre dobré vedenia účtovníctva v rómskych organizáciách</p> <p>7.4.1 Vytvoríť systém priamej spätnej väzby pre donorov od Rómov.</p> <p>7.4.2 Zabezpečiť, aby na podporené projekty nadväzovali ďalšie projekty (follow-up)</p> <p>7.4.3 Vytvoríť programy poskytujúce podporu na rozbeh nových organizácií/iniciatív</p> <p>7.4.4 Vytvoríť prostredie, ktoré bude motivovať podnikateľský sektor k darovstvu</p> <p>7.4.5 Vytvoríť efektívny systém proti korupcii a klientelizmu a eliminovať vplyv úzkeho okruhu rómskych zástupcov na rozhodovanie o financiách</p> <p>7.5.1 Vybudovať dostatočné priestorové a technické vybavenie pre rómske organizácie (napr. prístup k Internetu)</p> <p>7.5.2 Prijatť komunikačnú stratégiu na úrovni organizácií: sebaaprezentácia, šírenie dobrého mena, atď.</p> <p>7.5.3 Zabezpečiť školenia rómskych aktivistov v komunikačných zručnostiach * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>7.5.4 Eliminovať negatívny vplyv jazykovej bariéry na komunikačnú schopnosť rómskych organizácií * (prepojenie na tému Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)</p> <p>7.5.5 Vytvoríť sieť médií zameraných na rómske otázky</p> <p>7.5.6 Vytvoríť databázu rómskych mimovládnych organizácií a úspešných projektov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)</p> <p>7.5.7 Zabezpečiť efektívnu komunikáciu s verejnou správou</p>
<p>7.6.1 Zabezpečiť dobrú informovanosť Rómov o možnostiach a prínosoch rozvoja osobností</p> <p>7.6.2 Vytvoríť vhodné podmienky pre rozvoj detí v rómskych rodinách</p> <p>7.6.3 Vytvoríť vhodné podmienky pre rast vnútornej motivácie jednotlivcov pre vyššie vzdelanie a osobnostný rozvoj</p> <p>7.6.4 Vytvoríť systém neformálneho občianskeho a právneho vzdelávania/osvety (popri školskom systéme) * (prepojenie na tému Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)</p> <p>7.7.1 Eliminovať negatívne stereotypné správanie na úrovni komunit voči iniciatíve jednotlivcov</p> <p>7.7.2 Sprístupniť poradenstvo a právnu pomoc * (prepojenie na témy Inštitucionálne siete a Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)</p> <p>7.8.1 Vytvoríť efektívny komunikačný systém v rómskych komunitách</p> <p>7.8.2 Zabezpečiť dobrú prezentáciu rómskych osobností a pozitívnych príkladov</p>
<p>8.1.1 Zrealizovať nezávislý audit funkčnosti existujúcich zariadení (napr. KC) a potreby zriadenia nových</p> <p>8.1.2 Na základe auditu vybaviť a posilniť funkčné zariadenia (napr. KC), prípadne vytvoríť nové (napr. KC, IPC a iné)</p> <p>8.1.3 Zabezpečiť zdroje na udržateľné financovanie týchto zariadení (napr. KC, IPC a iné)</p> <p>8.1.4 Vybudovať kapacity na poskytovanie poradenstva v oblastiach identifikovaných v jednotlivých častiach tejto koncepcie *</p> <p>8.1.5 Monitorovať činnosť podporovaných zariadení, v prípade potreby navrhovať zlepšenia</p> <p>8.1.6 Zlepšiť tok informácií, komunikáciu a spoluprácu spomínaných zariadení</p> <p>8.1.7 Vypracovať štandardy zariadení a činnosti zariadení inštitucionálnej siete</p> <p>8.2.1 Vytvoríť kapacity na realizáciu Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom kraji</p> <p>8.2.2 Realizovať analytické, prieskumné a monitorovacie práce potrebné k aktualizácii a realizácii Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom kraji</p> <p>8.2.2.1 Trvalý monitoring stavu realizácie, napĺňania stratégie</p> <p>8.2.2.2 Monitoring potrieb klientov, cieľových skupín</p> <p>8.2.2.3 Vypracovať metodiku monitoringu</p> <p>8.2.2.4 Vypracovať systém fungovania a spolupráce inštitúcií siete (MVO, štátne a i.)</p> <p>8.2.3. Vybudovať regionálne metodické a koordinačné centrum</p>
<p>9.1.1 Doplniť a aktualizovať údaje o protispoločenskej činnosti</p> <p>9.1.2 Vypracovať systém monitorovania protispoločenskej činnosti</p> <p>9.1.3 Aktéri intervencie protispoločenskej činnosti v miestnych podmienkach navrhnu strategiu prevencie protispoločenskej činnosti pre deti a dospelých</p> <p>9.1.4 Zefektívniť spoluprácu aktérov intervencie protispoločenskej činnosti pri realizácii tejto stratégie</p>

- 9.2.1. Zapojiť na školách cez komunitného pracovníka deti a mládež do aktivít záujmového, športového, kultúrneho charakteru * (prepojenie na tému Vzdelávanie)
- 9.2.2. Pripraviť aktivity, ktoré vychádzajú z potrieb a záujmu komunity (s prvkami prevencie)
- 9.2.3. Pripraviť projekty cez deti k rodičom * (prepojenie na témy Vzdelávanie a Iniciatívy a osobnostný rast)
- 9.2.4. Realizovať aktivity s Rómami, ktorí sú pozitívnymi vzormi v miestnych podmienkach /napr. robotník, športovec- nie športz s prvkami násillia / * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)
- 9.3.1 Realizovať a organizovať pravidelné ponuky práce v komunite a poskytovať pracovné poradenstvo * (prepojenie na témy Zdravie a Inštitucionálne siete)
- 9.3.2 V Komunitných centrách a Nízkoprahových centrách klásť dôraz na to, aby tam bol vyčlenený pracovník na prevenciu, ktorý bude zabezpečovať spoluprácu s ostatnými organizáciami pôsobiacimi na úseku prevencie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)

** prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať*

STRATÉGIA: VZDELÁVANIE
Celkový cieľ:
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:
1. Zlepšená vzdelanostná úroveň Rómov
Výsledky:
1.1 Zlepšená príprava rómskych detí na vstup do ZŠ 1.2 Úroveň dosahovaných školských výsledkov na ZŠ je zlepšená, vrátane inklúzie rómskych žiakov 1.3 Zlepšená príprava rómskych žiakov na stredné školy 1.4 Sú vytvorené podmienky na získanie stredoškolského vzdelania 1.5 Zlepšená príprava rómskych študentov na vysoké školy 1.6 Do vysokoškolského štúdia sa zavedú témy reagujúce na potreby komunít 1.7 Celoživotné vzdelávanie pre Rómov reaguje na potreby trhu
Aktivity:
1.1.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.1.2 Pripraviť učiteľov a asistentov učiteľa v predškolských zariadeniach 1.1.3 Rozšíriť sieť predškolských zariadení podľa potrieb 1.1.4 Podporiť neformálne komunitné centrá, ktoré sa zaoberajú vzdelávaním detí, vrátane materských centier pre budúce matky a matky s deťmi 1.1.5 Pripraviť programy orientované na zlepšenie spolupráce rodičov rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia s predškolskými zariadeniami 1.1.6 Podporiť programy na zvýšenie komunikačných a jazykových schopností detí 1.1.7 Podporiť programy na zlepšenie sociálnych zručností detí 1.1.8 Podporiť vzdelacie programy multikulturálnej výchovy a výchovy proti predsudkom * (prepojenie na tému Protispoločenská činnosť) 1.1.9 Vykonať nezávislý audit praxe umiestňovania rómskych detí do špeciálnych základných škôl a navrhnuť účinné preventívne opatrenia * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
1.2.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.2.2 Pripraviť učiteľov a asistentov prípravných ročníkov, ročníkov 1.-4. a ročníkov 5.-9. v oblasti vzdelávania rómskych žiakov formou priebežného interaktívneho vzdelávania 1.2.3 Pripraviť učiteľov ročníkov 1.-9. na podporné aktivity pre rómskych žiakov 1.2.4 Vytvoriť vzdelacie programy multikulturálnej výchovy a výchovy proti predsudkom 1.2.5 Sprístupniť školské kluby pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
1.3.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.3.2 Realizovať kariérne poradenstvo pre žiakov 8. a 9. ročníkov ZŠ 1.3.3 Realizovať podporné programy na prípravu žiakov 8. a 9. ročníkov zo sociálne znevýhodneného prostredia na štúdium na SŠ 1.3.4 Pripraviť učiteľov na podporné aktivity pre žiakov 9. ročníkov, drop-out a mladistvých matiek
1.4.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.4.2 Realizovať kurzy na ukončenie základnej školy 1.4.3 Realizovať vzdelávacie programy pre učiteľov a pedagogických pracovníkov SŠ na multikulturálnu výchovu 1.4.4 Podporiť alternatívne formy vzdelávania smerom k udržateľnosti študenta vo vzdelávacom procese
1.5.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.5.2 Realizovať kariérne poradenstvo pre študentov 3. a 4. ročníkov SŠ 1.5.3 Realizovať podporné programy na prípravu študentov 3. a 4. ročníkov SŠ zo sociálne znevýhodneného prostredia na štúdium na VŠ 1.5.4 Posilniť systém finančnej podpory pre študentov VŠ zo sociálne slabších rodín
1.6.1 Mapovať oblasti hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho života regiónu v rámci ktorých sa javí potreba zamestnať vysokoškolsky vzdelaných Rómov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.6.2 Realizovať výskum vzdelávacích potrieb v rómskych komunitách * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.6.3 Zapracovať výsledky výskumov do študijných plánov VŠ pripravujúcich učiteľov, asistentov učiteľov, sociálnych a misijných pracovníkov, ktorí sa budú orientovať na prácu s rómskymi rodinami
1.7.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 1.7.2 Vypracovať koncepciu celoživotného vzdelávania pre rómsku komunitu 1.7.3 Realizovať školy druhej šance 1.7.4 Rozšíriť partnerstvo škôl a zamestnávateľov, napríklad pri príprave rekvalifikačných kurzov 1.7.5 Vytvárať siete škôl, ktoré zabezpečia zotrvanie žiaka vo vzdelávacom systéme a jeho následnú integráciu na trh práce

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: ZAMESTNANOSŤ	
Celkový cieľ:	Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:	2. Zvýšená konkurencieschopnosť Rómov na trhu práce
Výsledky:	2.1 Vytvorený systémový (programový) prístup k riešeniu sociálnej inklúzie na trhu práce na úrovni kraja 2.2 Efektívne využívanie metód a nástrojov pomoci na riešenie sociálnej inklúzie na trhu práce 2.3 Efektívnejší servis pre riešenie problematiky sociálnej inklúzie na trhu práce
Aktivity:	2.1.1 Doplniť a aktualizovať vstupné údaje pre analýzy * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 2.1.2 Podporiť partnerstvá sociálnej inklúzie na úrovni kraja * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 2.1.3 Aktualizovať koncepciu sociálnej inklúzie na trhu práce s dôrazom na Rómov 2.1.4 Zaviesť systém monitoringu sociálnej inklúzie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete) 2.1.5 Definovať cieľové parametre sociálnej inklúzie 2.2.1 Zaviesť prechodný trh práce 2.2.2 Zaviesť podporné programy pre podnikateľské subjekty, pri vytváraní vhodných pracovných miest pre Rómov 2.2.2.1 pri vytváraní vhodných pracovných miest pre Rómov 2.2.2.2 na rozvoj samozamestnávania Rómov 2.2.2.3 pre Rómov ako zamestnávateľov 2.2.3 Zaviesť program asistentov - učiteľa, lekára, policajta 2.2.4 Zaviesť program Verejných služieb v oblasti sociálnej ekonomiky - podpora rómskych MVO 2.3.1 Vytvárať Centrá na podporu zamestnanosti - "JOB" centrá 2.3.2 Zabezpečiť podporu pre expertnú skupinu LZ BBSK v oblasti marginalizovaných rómskych komunít

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: ZDRAVIE a SPOSOB ŽIVOTA	
Celkový cieľ:	Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:	3. Zlepšený zdravotný stav rómskeho etnika znížením výskytu rizikových faktorov
Výsledky:	3.1 Zvýšený záujem o zdravotný stav rómskej komunity 3.2 Zvýšené zdravotné povedomie rómskej komunity formou vzdelávania, poradenstva, zaškoľovania 3.3 Determinanty zdravia sú ovplyvňované systematickou zdravotníckou prevenciou 3.4 Zlepšenie dostupnosti k zdravotnej starostlivosti a následne zlepšenie ukazovateľov stavu zdravia
Aktivity:	3.1.1 Vytvoriť legislatívne podmienky pre zisťovanie údajov o etnickej príslušnosti, národnosti pre účely zdravotníckej štatistiky a demografickej štatistiky 3.1.2 Získať údaje o úmrtnosti a chorobnosti aj podľa etnickej príslušnosti, národnosti 3.1.3 Spracovať a prezentovať výsledky údajov o chorobnosti a úmrtnosti podľa diagnózy a skupín obyvateľstva podľa veku, pohlavia, etnickej – národnostnej príslušnosti 3.1.4 Navrhovať nápravné, preventívne opatrenia podľa zistených negatívnych údajov o zdravotnom stave zo strany orgánov verejného zdravotníctva 3.1.5 Spolupracovať so zodpovednými inštitúciami na riešení zistených problémov o zdravotnom stave 3.1.6 Monitorovať biologické faktory 3.1.7 Spracovať a vyhodnotiť odobraté vzorky a získané údaje, konfrontácia s výsledkami doterajších skríningov 3.1.8 Návrhnúť intervenčné postupy podľa zistených problémov – pomenovať a eliminovať hlavné rizikové faktory 3.1.9 Monitorovať rizikové faktory správania 3.1.10 Vypracovať návrh intervenčných postupov podľa zistených problémov – pomenovať a eliminovať rizikové správanie 3.1.11 Organizačne zabezpečiť a realizovať prieskumy, zber a analýzu dát 3.1.12 Vyhodnocovať efektívnosť intervencie kontinuálnym monitoringom 3.2.1 Vzdelávať rómskych asistentov v prevencii infekčných a neinfekčných ochorení, osobnej hygieny, správnej výživy, prevencii závislostí, prevencii ochorení z faktorov prostredia a výkon poradenstva 3.2.2 Zvyšovať počet odborne poučených vo VZ 3.2.3 Zabezpečiť program systémového zvyšovania zdravotného uvedomenia rómskej komunity prostredníctvom získania odbornej spôsobilosti na určité druhy prác 3.3.1 Zabezpečiť výberové očkovanie 3.3.2 Plánovať rodičovstvo a sexuálnu výchovu mladých Rómov 3.4 Zabezpečiť dopravu k poskytovateľom zdravotníckych služieb tzv. Sociálno-zdravotný taxík resp. Sociálno-zdravotná doprava

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA	
Celkový cieľ:	
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života	
Špecifické ciele:	
4. Zlepšená kvalita bývania rómskeho obyvateľstva	
Výsledky:	
4.1 Vytvorený komplexný systém riešenia bývania Rómov, vrátane prevencie straty bývania a prechodného bývania	
4.2 Skultúrnené bývanie v osadách	
4.3 Vybudované nájomné byty a zodpovedajúca infraštruktúra	
Aktivity:	
4.1.1 Zozbierať a spracovať relevantné informácie z oblasti bývania a infraštruktúry rómskych osídlení (podmienky bývania, vodovod..)	
4.1.2 Určiť priority pri realizácii strategických cieľov podľa miery ohrozenia v jednotlivých regiónoch-komplexné financovanie (pri budovaní komunikácie súčasne realizovať elektrifikáciu, kanalizáciu..)	
4.1.4 Vypracovať systémové riešenia zvyšovania kvality bývania založeného na integrácii aktivít v oblasti bývania, osvetly a zamestnanosti	
4.1.3 Legalizovať rómske osídlenia	
4.1.5 Vytvoriť partnerstvá pre implementovanie systému	
4.1.6 Zaviesť poradenstvo pre záujemcov o bývanie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)	
4.1.7 Zaviesť monitoring orientovaný na kvalitu a udržateľnosť bývania u Rómov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)	
4.2.1 Určiť a identifikovať „štandardy“ (rozdeliť existujúce osady podľa stupňa kvality bývania)	
4.2.2 Vytvoriť program skultúrnenia (revitalizácie) vybraných lokalít	
4.2.3 Zrealizovať opatrenia na revitalizáciu určených osád	
4.2.4 Vytípať osady pre obudovanie technickej infraštruktúry a realizovať prípravné práce (technická dokumentácia, stavebné povolenie, obstarávanie a pod.)	
4.2.5 Realizovať výstavbu tech.infraštruktúry	
4.3.1 Vybrať vhodné lokality na bývanie	
4.3.2 Budovať nájomné byty rôzneho štandardu a príslušnej infraštruktúry	

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: KULTÚRA A SEBAUVEDOMOVANIE RÓMOV	
Celkový cieľ:	
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života	
Špecifické ciele:	
5. Zvýšená kultúrna a národná identita Rómov	
Výsledky:	
5.1 Zlepšené podmienky pre rozvoj rómskej kultúry	
5.2 Stabilné a silné inštitúcie zaoberajúce sa kultúrnymi aktivitami v rómskej komunite	
Aktivity:	
5.1.1 Vytvoriť vzdelávacie programy a projekty na zvýšenie národného povedomia rómskej komunity	
5.1.2 Vytvoriť zdroje na podporu kultúrnych programov	
5.1.3 Zriadiť Centrum romistiky	
5.1.4 Vytvoriť fond na podporu rómskej mládeže a jej profesionálneho rastu v oblasti kultúry	
5.1.5 Podporovať rozvoj rómskej kultúry na úrovni:	
5.1.5.1 individuálnej: podpora novým alternatívnym moderným smerom rómskej kultúry ("rom pop", "rom rap", a iné)	
5.1.5.2 lokálnej - miestnej: rozvoj tradičných rómskych remesiel (kováčstvo, košíkárstvo, krajčírstvo a pod.)	
5.1.5.3 regionálnej: rozvoj veľkých tradičných festivalov, podpora inštitúcií zaoberajúcich sa rómkou kultúrou v rámci Banskobystrického kraja	
5.2.1 Podporovať inštitúcie zaoberajúce sa rozvojom kultúry a kultúrneho dedičstva Rómov	
5.2.2 Zriadiť rómsku agentúru DOM RÓMSKEJ KULTÚRY na krajskej úrovni	

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: VZÁJOMNÉ AKCEPTOVANIE RÓMOV A MAJORITY
Celkový cieľ:
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:
6. Zvýšená akceptácia Rómov majoritou
Výsledky:
6.1 Zabezpečená objektívna prezentácia a medializácia rómskej komunity vo verejnosti a zlepšený obraz o živote Rómov v spoločnosti
6.2 Zlepšené podmienky na komunikáciu majority a minority
6.3 Prejav rasizmu v spoločnosti sú zredukované
Aktivity:
6.1.1 Podporiť rómskych redaktorov v médiách * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)
6.1.2 Zaviest pravidelné rubriky a relácie o Rómoch v médiách * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)
6.1.3 Zaradiť témy o Rómoch do učebných osnov * (prepojenie na tému Vzdelávanie)
6.1.4 Monitorovať a hodnotiť vyjadrenia a postoje politikov a osobností k Rómom
6.1.5 Pozitívne medializovať rómsku kultúru a iné aktivity v širokej verejnosti prostredníctvom lokálnych médií (lokálna TV, noviny, periodiká) * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)
6.2.1 Realizovať programy podporujúce vzájomné spoznávanie a toleranciu na ZŠ, SŠ, VŠ * (prepojenie na tému Vzdelávanie)
6.2.2 Realizovať programy podporujúce vzájomné spoznávanie a toleranciu pre dospelých * (prepojenie na témy Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie a Iniciatívy a osobnostný rast)
6.2.3 Realizovať pre Rómov kvalitné výukové programy na výuku slovenského jazyka * (prepojenie na tému Vzdelávanie)
6.2.4 Podporiť aktivity na zlepšenie akceptácie rómskeho jazyka ako oficiálneho jazyka nár. menšiny * (prepojenie na tému Kultúra)
6.3.1 Monitorovať dodržiavanie legislatívy týkajúcej sa prejavov rasizmu * (prepojenie na tému Protispoločenská činnosť)
6.3.2 Získavať na boj proti rasizmu politikov a osobností spoločenského života * (prepojenie na témy Iniciatívy a osobnostný rast a Kultúra)

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: ROZVOJ RÓMSKÝCH INICIATÍV A OSOBNOSTÍ
Celkový cieľ:
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života
Špecifické ciele:
7. Zvýšená životaschopnosť a funkčnosť rómskych organizácií a zlepšené prostredie pre osobnostný rast Rómov
Výsledky:
7.1 Zvýšená stabilita rómskych organizácií a iniciatív a znížená živelnosť ich vzniku
7.2 Zlepšený manažment rómskych organizácií a zvýšená úspešnosť ich pôsobenia
7.3 Zvýšená finančná udržateľnosť rómskych organizácií
7.4 Zlepšené zohľadňovanie potrieb Rómov zo strany donorov
7.5 Zlepšená komunikačná schopnosť rómskych organizácií
7.6 Zvýšená zodpovednosť Rómov za rozvoj vlastnej osobnosti
7.7 Znížená miera izolácie iniciatív a ambícií jednotlivcov v rómskych komunitách
7.8 Zvýšená motivácia Rómov k aktivite
Aktivity:
7.1.1 Zabezpečiť prípravu a prijatie stratégií rozvoja rómskych organizácií a dokumentáciu vlastnej histórie
7.1.2 Vytvoriť kvalitný informačný servis pre organizácie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
7.2.1 Vytvoriť servisné centrum pre rómske iniciatívy (zabezpečujúce kvalitný systém prípravy lídrov a aktivistov rómskych mimovládnych organizácií a iniciatív)
7.2.2 Sprístupniť právne poradenstvo pre rómske organizácie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
7.3.1 Vybudovať dobrý finančný manažment a plánovanie na úrovni organizácií
7.3.2 Zabezpečiť školenia účtovníkov a vytvoriť podmienky pre dobré vedenia účtovníctva v rómskych organizáciách
7.4.1 Vytvoriť systém priamej spätnej väzby pre donorov od Rómov.
7.4.2 Zabezpečiť, aby na podporené projekty nadväzovali ďalšie projekty (follow-up)
7.4.3 Vytvoriť programy poskytujúce podporu na rozbeh nových organizácií/iniciatív
7.4.4 Vytvoriť prostredie, ktoré bude motivovať podnikateľský sektor k darovstvu
7.4.5 Vytvoriť efektívny systém proti korupcii a klientelizmu a eliminovať vplyv úzkeho okruhu rómskych zástupcov na rozhodovanie o
7.5.1 Vybudovať dostatočné priestorové a technické vybavenie pre rómske organizácie (napr. prístup k Internetu)
7.5.2 Prijat' komunikačnú stratégiu na úrovni organizácií: sebaaprezentácia, šírenie dobrého mena, atď.
7.5.3 Zabezpečiť školenia rómskych aktivistov v komunikačných zručnostiach * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
7.5.4 Eliminovať negatívny vplyv jazykovej bariéry na komunikačnú schopnosť rómskych organizácií * (prepojenie na tému Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)
7.5.5 Vytvoriť sieť médií zameraných na rómske otázky
7.5.6 Vytvoriť databázu rómskych mimovládnych organizácií a úspešných projektov * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)
7.5.7 Zabezpečiť efektívnu komunikáciu s verejnou správou
7.6.1 Zabezpečiť dobrú informovanosť Rómov o možnostiach a prínosoch rozvoja osobností
7.6.2 Vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj detí v rómskych rodinách
7.6.3 Vytvoriť vhodné podmienky pre rast vnútornej motivácie jednotlivcov pre vyššie vzdelanie a osobnostný rozvoj
7.6.4 Vytvoriť systém neformálneho občianskeho a právneho vzdelávania/osvety (popri školskom systéme) * (prepojenie na tému Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)
7.7.1 Eliminovať negatívne stereotypné správanie na úrovni komunit voči iniciatíve jednotlivcov
7.7.2 Sprístupniť poradenstvo a právnu pomoc * (prepojenie na témy Inštitucionálne siete a Vzdelávanie - celoživotné vzdelávanie)
7.8.1 Vytvoriť efektívny komunikačný systém v rómskych komunitách
7.8.2 Zabezpečiť dobrú prezentáciu rómskych osobností a pozitívnych príkladov

STRATÉGIA: SIŤ INŠTITUCIONÁLNYCH KAPACÍT	
Celkový cieľ:	
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života	
Špecifické ciele:	
8. Udržateľná a efektívna inštitucionálna sieť, ako východisko pre komplexné riešenie marginalizovaných rómskych komuní	
Výsledky:	
8.1 Zlepšená dostupnosť informácií a služieb pre Rómov	
8.2 Funkčná koordinácia implementácie Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom regióne	
Aktivity:	
8.1.1 Zrealizovať nezávislý audit funkčnosti existujúcich zariadení (napr. KC) a potreby zriadenia nových	
8.1.2 Na základe auditu vybaviť a posilniť funkčné zariadenia (napr. KC), prípadne vytvoriť nové (napr. KC, IPC a iné)	
8.1.3 Zabezpečiť zdroje na udržateľné financovanie týchto zariadení (napr. KC, IPC a iné)	
8.1.4 Vybudovať kapacity na poskytovanie poradenstva v oblastiach identifikovaných v jednotlivých častiach tejto koncepcie	
8.1.5 Monitorovať činnosť podporovaných zariadení, v prípade potreby navrhovať zlepšenia	
8.1.6 Zlepšiť tok informácií, komunikáciu a spoluprácu spomínaných zariadení	
8.1.7. Vypracovať štandardy zariadení a činnosti zariadení inštitucionálnej siete	
8.2.1 Vytvoriť kapacity na realizáciu Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom kraji	
8.2.2 Realizovať analytické, prieskumné a monitorovacie práce potrebné k aktualizácii a realizácii Stratégie sociálno-ekonomickej integrácie Rómov v Banskobystrickom kraji	
8.2.2.1. Trvalý monitoring stavu realizácie, napĺňania stratégie	
8.2.2.2. Monitoring potrieb klientov, cieľových skupín	
8.2.2.3. Vypracovať metodiku monitoringu	
8.2.2.4. Vypracovať systém fungovania a spolupráce inštitúcií siete (MVO, štátne a i.)	
8.2.3. Vybudovať regionálne metodické a koordinačné centrá	

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

STRATÉGIA: PREVENIA PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI	
Celkový cieľ:	
Prispieť v Banskobystrickom kraji k zlepšeniu integrácie Rómov vo všetkých oblastiach života	
Špecifické ciele:	
9. Znížená protispoločenská činnosť v rómskych komunitách	
Výsledky:	
9.1 Vybudovaný systém prevencie protispoločenskej činnosti	
9.2 Zvýšený podiel detí na preventívnych aktivitách	
9.3 Zvýšený podiel dospeléj populácie na aktivitách preventívneho charakteru	
Aktivity:	
9.1.1 Doplniť a aktualizovať údaje o protispoločenskej činnosti	
9.1.2 Vypracovať systém monitorovania protispoločenskej činnosti	
9.1.3 Aktéri intervencie protispoloč. činnosti v miestnych podmienkach navrhnu stratégiu prevencie protispoločenskej činnosti pre deti a dospelých	
9.1.4 Zefektívniť spoluprácu aktérov intervencie protispoloč. činnosti pri realizácii tejto stratégie	
9.2.1. Zapojiť na školách cez komunitného pracovníka deti a mládež do aktivít záujmového, športového, kultúrneho charakteru * (prepojenie na tému Vzdelávanie)	
9.2.2. Pripraviť aktivity, ktoré vychádzajú z potrieb a záujmu komunity (s prvkami prevencie)	
9.2.3. Pripraviť projekty cez deti k rodičom * (prepojenie na témy Vzdelávanie a Iniciatívy a osobnostný rast)	
9.2.4. Realizovať aktivity s Rómami, ktorí sú pozitívnymi vzormi v miestnych podmienkach /napr. robotník, športovec- nie športy s prvkami násillia / * (prepojenie na tému Iniciatívy a osobnostný rast)	
9.3.1 Realizovať a organizovať pravidelné ponuky práce v komunite a poskytovať pracovné poradenstvo * (prepojenie na témy Zdravie a Inštitucionálne siete)	
9.3.2 V Komunitných centrách a Nizkoprahových centrách klásť dôraz na to, aby tam bol vyčlenený pracovník na prevenciu, ktorý bude zabezpečovať spoluprácu s ostatnými organizáciami pôsobiacimi na úseku prevencie * (prepojenie na tému Inštitucionálne siete)	

* prepojenie na iné témy, pri tvorbe akčných plánov budú experti uvedených tém úzko spolupracovať

Akčný plán Oblasť 1: Vzdelávanie

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele	
						Vlastné		verejné		súkromné			
					Sk	%	Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007 - 2008	AKTIVITA 1.1.1 Mapovanie existujúcich programov predškolského vzdelávania <ul style="list-style-type: none"> - identifikovanie formálnych a neformálnych zariadení, ktoré dané programy realizujú - vytvorenie zberných hárkov úspešne realizovaných programov/projektov - vyhodnotenie zberných hárkov realizovaných programov/projektov - výber osvedčených programov /projektov predškolského vzdelávania pre rómske deti - vytvorenie ponukového listu pre zriaďovateľov predškolských zariadení, formálne a neformálne zariadenia 	12 mesiacov	ÚSVRK – RK BB, RK RS NŠD , MPC BB NŠD, MPC BB	NŠD, MPC BB Zriaďovateľské subjekty MŠ, KC, MC,	20 tis. Sk	20	100						- počet expedovaných zberných hárkov -počet spracovaných zberných hárkov -spracovaná databáza subjektov s predškolským vzdelávaním -spracovaný ponukový list úspešných programov
	AKTIVITA 1.1.5 Podpora a realizácia programov predškolského vzdelávania za aktívnej účasti rodičov / matiek rómskych detí v existujúcich zariadeniach <ul style="list-style-type: none"> - príprava prijímateľov na realizovanie daných projektov - realizovanie úspešných programov/projektov predškolského vzdelávania vo vybraných lokalitách na základe definovanej potreby - iniciovanie modifikácie programové výzvy FSR, Rómskeho edukačného fondu 	24 mesiacov	Akreditované vzdelávacie inštitúcie, NŠD	MPC, BB MPC BB, obce, KC, OZ - ZMR ÚSVRK, KŠÚ BB, zriaďovateľské subjekty	300 tis. Sk	300	100						-počet oslovených subjektov s ponukovým listom - počet rómskych detí a rodičov zapojených v programe -počet zapojených prijímateľov -počet podporených subjektov z FSR

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
	<p>AKTIVITY 1.1.8, 1.2.4</p> <p>Vytvorenie a zrealizovanie pilotného vzdelávacieho programu multikultúrnej a protipredsudkovej výchovy (obsah bude reflektovať prácu s rómskymi deťmi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie cca 10 lokalít so silnou koncentráciou Rómov - tvorba vzdelávacích modulov - príprava prijímateľov - implementácia vzdelávacieho programu do výchovného programu materských škôl - vyhodnotenie efektivity pilotného programu 	24 mesiacov	ÚSVRK NŠD, MPC BB NŠD NŠD NŠD	MNO, OZ- ZMR, zriaďovatelia,	250 tis. Sk		250	100				-10vytipovaných lokalít -vytvorené vzdelávacie moduly -počet absolventov programov -počet implementátorov programov - % úspešnosti programov
	<p>AKTIVITA 1.1.9</p> <p>Nezávislý audit umiestňovania detí do špeciálnych základných škôl v územnej pôsobnosti KŠÚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie nezávislej, odbornej komisie na audit - realizácia auditu - vyhodnotenie auditu vo forme východiskovej správy pre spracovanie návrhu preventívnych opatrení v roku 2009 	8 mesiacov	Nezávislá agentúra ÚSVRK	Obce, KŠÚ BB, ZŠŠ	60 tis. Sk		60	100				- zostavený tím odborníkov -spracovaná správa
	<p>AKTIVITA 1.2.1</p> <p>Zmapovanie školskej úspešnosti rómskych žiakov I. a II. Stupňa ZŠ, štatistické údaje</p>	16 mesiacov	ÚJPŠ BA	Zriaďovatelia, ZŠ	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							-spracovaná databáza údajov o úspešnosti rómskych žiakov

	AKTIVITA 1.1.2 Tvorba metodiky, učebných osnov, učebných plánov rómskych reálií, rómskeho jazyka pre stredné pedagogické školy a pedagogické akademie <ul style="list-style-type: none"> - tvorba metodiky k príprave pilotného projektu na Pedagogickej a sociálnej akadémii v Lučenci 	24 mesiacov	ŠPÚ Ba	NŠD, OZ-ZMR, MPC BB, BBSK , Pedagogická a sociálna akadémia v Lučenci	150 tis. Sk		150	100		-vytvorená metodika -vytvorené učebné osnovy -vytvorený učebný plán pre spustenie pilotného projektu
	AKTIVITY 1.1.3, 1.2.2 Vo vhodných lokalitách vytvoriť model základnej školy s materskou školou s obnovením programu prípravnych ročníkov <ul style="list-style-type: none"> - prieskum potrieb u zriaďovateľov - príprava pedagogických pracovníkov pre prácu v prípravných ročníkoch - realizácia 	16 mesiacov	ÚIPŠ BA	Zriaďovatelia, MŠ, a ZŠ	150 tis. Sk		150	100		-počet oslovených subjektov -počet zapojených subjektov -počet absolventov vzdelávacieho programu -počet implementátorov
	AKTIVITY 1.1.8, 1.2.4 Vytvorenie a realizovanie vzdelávacích programov multikultúrnej a protipredsudkovej výchovy týkajúcej sa žiakov, rómskych a nerómskych rodičov, pedagogických pracovníkov <ul style="list-style-type: none"> - vytípanie cca 10 lokalít so silnou koncentráciou Rómov - tvorba vzdelávacích modulov - príprava prijímateľov - implementácia vzdelávacieho programu - vyhodnotenie efektivity pilotného programu 	24 mesiacov	ŠPÚ BA	NŠD, OZ- , ZMR, MPC BB, BBSK Pedagogická a sociálna akadémia v Lučenci ,	250 tis. Sk		250	100		-10 lokalít vytípaných -vytvorené vzdelávacie moduly -počet zapojených rodičov -počet zapojených žiakov -počet zapojených pedagógov -počet absolventov jednotlivých skupín

Akčný plán

Oblasť 2: Zamestnanosť

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk				Monitorovacie ukazovatele	
						Vlastné		verejné			súkromné
					Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007 – 2008	AKTIVITA 2.1.2. A 2.1.3 Aktualizácia koncepcie sociálnej inklúzie trhu práce na princípe partnerstva - tvorba krajského partnerstva - prieskumy, doplnenie údajov, analýzy - aktualizácia a doplnenie krajskej koncepcie sociálnej inklúzie pre trh práce (vrátane implementačného mechanizmu, financovania, monitorovacích ukazovateľov)	12 mesiacov 2 mesiace 3 mesiace 7 mesiacov	BBSK	ÚSV SR pre RK, MVO, ÚPSVaR, samosprávy	3 500 tis. Sk	5	3 325	95	175		- vytvorené partnerstvo s vyváženým zastúpením všetkých sektorov a kľúčových partnerov - analytické údaje, - spracovaná koncepcia - spracované opatrenia
2007 - 2009	AKTIVITA 2.2.2 Pilotné riešenie zamestnanosti v regionálnej správe ciest (sociálne podnikanie) -tvorba verejno-súkromného partnerstva a jeho konštituovanie -príprava projektu -výber účastníkov v 6 lokalitách BBSK -pilotná realizácia projektu -vyhodnotenie a mechanizmus pre udržateľnosť projektu	24 mesiacov 1 mesiac 2 mesiace 19 mesiacov 2 mesiace	PPP - partnerstvo	BBRSC, BBSK, MVO	30 000 tis. Sk	30	21 000	70	9 000		- vytvorené funkčné verejno-súkromné partnerstvo - tvorba 120 pracovných miest
	AKTIVITA 2.2.2 Program asistent policajta -výber účastníkov projektu -vzdelávanie -realizácia hľadok vo vybraných lokalitách	12 mesiacov 1mesiac 3 mesiace 8 mesiacov	MVO	Samosprávy miest a obcí	10 000 tis. Sk	5	9 500	95	500		- % absolventov - tvorba 20 prac.miest asistenta polície

2008	AKTIVITA 2.3.1 Rozšírenie (vytvorenie) centier poradenských kapacít pre zamestnanosť -audit existujúcich centier pre zamestnanosť -vytvoriť program práce s rómskou komunitou v centrách pre zamestnanosť -implementácia programu	12 mesiacov 3 mesiace 6 mesiacov 6 mesiacov	BBSK	Partnerská skupina, ÚSV SR pre RK, ÚPSVaR, APZ, Job centrá	4 000 tis. Sk			4 000	100			- vykonaný audit - vytvorený program - implementácia programu
2009	AKTIVITA 2.1.4 Monitoring opatrení sociálnej inklúzie – vytvorenie systému trvalej udržateľnosti, dopadová štúdia -vytvorenie systému monitorovania -systém hodnotenia opatrení -dopadová štúdia s odporúčaniami	12 mesiacov 2 mesiace 2 mesiace 8 mesiacov	BBSK	ÚSV SR pre RK, MVO, ÚPSVaR, samosprávy	2 000 tis. Sk	100	5	1 900	95			- vytvorený monitorovací a evaluačný systém, - dopadová štúdia

Oblasť 3: Zdravie a spôsob života

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007 - 2015	<p>AKTIVITY 3.1., 3.2. RIEŠIŤ SYSTÉMOVU NA NÁRODNEJ ÚROVNI V RÁMCI Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit</p> <p>Gestor: Úrad verejného zdravotníctva SR Začalo sa vnútrorezortné pripomienkové konanie</p>	9 rokov	<p>ÚVZ SR a RÚVZ v SR a Terénni asistenti podpory zdravia/ komunitní pracovníci Pri RÚVZ v SR, zdravotníckí asistenti a asistenti detského lekára</p>	<p>Lekári prvého kontaktu a lekári špecialisti Matriky na obecných a mestských úradoch Obce Komunitné centrá</p>	60 000 tis. Sk v rámci SR			60 000	100			<p>Demografické ukazovatele - stredná dĺžka života, vekovo a diagnosticky špecifická úmrtnosť</p> <p>Ukazovatele zdravotného stavu - výskyt ochorení podľa hlavných dg. skupín - výskyt rizikových faktorov správanie sa - výskyt biologických rizikových faktorov</p>
2007 - 2008	<p>AKTIVITY 3.1.6 až 3.1.12 Monitorovať rizikové faktory správanie sa a biologické rizikové faktory najčastejších hromadne sa vyskytujúcich chorôb vo vybraných lokalitách BB kraja v separovaných a segregovaných osadách v celkovom počte 500 osôb vo vekových kategóriách od 18 rokov do 65+.</p> <p>U detskej populácie predškolského a školského veku len rizikové faktory správanie sa, v celkovom počte 500 detí od 5 - 18 rokov</p> <p>Rozpracovanie : - organizačne zabezpečiť a realizovať prieskumy, zber a analýzu dát šiestimi RÚVZ BB kraja - RÚVZ B. Bystřica koordinácia; realizácia RÚVZ Lučenec, RÚVZ Rimavská Sobota, RÚVZ Veľký Krtíš, RÚVZ Zvolen, RÚVZ Žiar nad Hronom, RÚVZ B. Bystřica</p> <p>- zhodnotenie, analýzy, závery a odporúčania pre odbornú aj laickú verejnosť</p>	2 roky 02 – 03/2007 Realizácia 04 – 11/2007 12/2007	<p>RÚVZ v BB kraji Odborní pracovníci a príprava terénnych asistentov podpory zdravia/ komunitných pracovníkov pri RÚVZ v SR, Odborní pracovníci RÚVZ z odborov podpory zdravia, hygieny detí a mládeže, epidemiológie, zdravotníckí asistenti detského lekára terénni asistenti</p>	<p>Lekári prvého kontaktu a lekári špecialisti Matriky na obecných a mestských úradoch Obce Komunitné centrá MVO rómske</p>	75	30	175	70			<p>- počet monitorovaných osôb podľa veku, pohlavia, bydliska, okresu - výskyt rizikových faktorov správanie sa - a biologických rizikových faktorov</p>	

2007 – dlhodob.	AKTIVITY 3.1.8, 3.1.11., 3.1.12 Vypracovať a realizovať intervenčné postupy <ul style="list-style-type: none"> - navrhnuť intervenčné postupy podľa zistených problémov, pomenovať, znížiť výskyt rizikových faktorov. Poskytovať poradenstvo priamo v komunitách. - zvyšovať zdravotné uvedomenie cieľových skupín - merať a vyhodnocovať efektivitu intervencie kontinuálnym monitorovaním - prezentovať zistenia - ziskávať ďalších partnerov na riešenie 	Dlhodobó	RÚVZ v BB kraji a terénni asistenti podpory zdravia/komunitní pracovníci pri RÚVZ v SR, zdravotnícki asistenti a asistenti detského lekára	Lekári prvého kontaktu a lekári špecialisti Matríky na obecných a mestských úradoch Obce Komunitné centrá MVO rómske	300 tis. Sk na roky 2007 a 2008	90	30	210	70	- výskyt rizikových faktorov správaní sa trend vývoja - výskyt biologických rizikových faktorov a trend vývoja - demografické ukazovatele – stredná dĺžka života, vekovo a diagnosticky špecifická úmrtnosť -ukazovatele zdravotného stavu - výskyt ochorení podľa hlavných dg. skupín	- počet výjazdov - počet km - počet ošetrených osôb - počet nevybavených požiadaviek
2007 - 2008	AKTIVITA 3.4 Zabezpečiť dopravu k poskytovateľom zdravotníckych služieb Tzv. Sociálno-zdravotná doprava <ul style="list-style-type: none"> - vypracovať prehľad separovaných a segregovaných osád s aktuálnou potrebou riešenia dopravy k poskytovateľom zdravotníckych služieb. Služby poskytovať sociálne slabým, ktorí potrebujú zdravotnícke ošetrovanie, vyšetrenie, liečbu v zdravotníckom zariadení ako aj zabezpečiť dovoz zdravotníckeho pracovníka do osady za účelom cieľenej zdravotníckej prevencie. - vyžiadať od obcí prehľad o rozsahu potreby vyššie uvedených služieb - konkretizovať počet žiadateľov o poskytovanie dopravy - zabezpečenie poskytovateľa služby sociálno-zdravotného taxíka - zabezpečenie informovanosti o dostupnosti a možnosti využitia tohto druhu dopravy u sociálne slabého obyvateľstva separovaných a segregovaných osád - zosúladiť poskytovanie zdravotníckych služieb a poskytovanie dopravy - zhodnotenie zavedenia tejto služby, jej účinnosti a prípadne - úpravy systému dopravy 	2007 02/2007 03/2007 05/2007 05/2007 06/2007 12/2007 - 2008	Obce VÚC BB kraj RÚVZ Obce VÚC BB kraj RÚVZ VÚC BB kraj Obce Obce Obce Poskytovateľ zdravot. starostlivosti Poskytovateľ dopravy Obce Poskytovateľ zdravot. starostlivosti Poskytovateľ dopravy RUVZ a VÚC BB kraja	RÚVZ B. Bystrica KÚ B. Bystrica	Do 50 tis. na obec ročne na pohonné hmoty						

Akčný plán Oblasť 4: Bývanie

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007 - 2008	AKTIVITA 4.1.1 Zozbierať a spracovať relevantné informácie z oblasti byvania a infraštruktúry (súčasný stav) a spracovať demografickú štúdiu.	7 mesiacov	BBSK ÚSVRK	Štatistický úrad, samospráva, Krajský stavebný úrad, UMB BB, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, MVO	1 000 tis. Sk		1 000	100				
	- zostavenie odbornej pracovnej skupiny	1 mesiac	ÚSVRK	BBSK, Štatistický úrad, samospráva, UMB, Regionálny úrad verejného zdravotníctva	10 tis. Sk	100						- % / počet zástupcov z jednotlivých sektorov - % / počet zástupcov z kľúčových organizácií
	- vypracovanie jednotnej metodiky zberu dát	1 mesiac	Štatistický úrad, BBSK, UMB BB,		250 tis. Sk		250	100				- metodika akceptovaná % členov odbornej pracovnej skupiny
	- zber dát, vytvorenie databázy údajov	3 mesiace	Štatistický úrad UMB	Samospráva, Krajský stavebný úrad, ÚSVRKK, MVO	500 tis. Sk		500	100				- počet oslovených organizácií - počet záznamov
	- analýza dát, určenie priorit na základe predpokladaného vývoja	2 mesiace	UMB BB,	Krajský stavebný úrad, UMB BB, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, ÚSVRKK, MVO	240 tis. Sk		240	100				- priority akceptuje % členov pracovnej/riadiacej skupiny
	AKTIVITA 4.1.4, 4.2.2, 4.3.2 Vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti k vytvoreniu regionálnej agentúry súčasne so štúdiou uskutočniteľnosti pre nové nástroje a prístupy riešenia bytovej otázky rómskych komunit (fond podpory byvania, alternatívne formy byvania, nízko nákladové bývanie (alternatívne stavebné technológie napr. využívanie hlíny, slamy a pod.)	6 mesiacov	Externá firma	BBSK, samospráva, Krajský stavebný úrad, UMB BB, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, ÚSVRKK, MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- štúdia - počet oblastí, ktoré bude skúmať

2008	AKTIVITY 4.1.2., 4.2.4., 4.3.1 Vytvorenie regionálnej agentúry rozvoja bývania pre Rómov , ktorej náplňou bude: - príprava najviac ohrozených lokalít - majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov (legalizácia čiernych stavieb) - prevod pozemkov na katastrálnom úrade - komunikácia so zástupcami komunity a samosprávou - realizácia verejného obstarávania v spolupráci so samosprávou (prostredníctvom Obecnej firmy, kde sa podporí zamestnanosť) - príprava technickej infraštruktúry - komunikácia s MVAR BA - vypracovanie vzorových zmlúv pre budúcich nájomcov - realizácia výstavby bytov alebo rekonštrukcia budov na byty - metodické usmerňovanie, - odborný servis, šírenie informácií pre samosprávy	12 mesiacov	BBSK, ÚSVRKK,	Krajský stavebný úrad, MVO, samospráva Prepojenie na pracovnú skupinu zamestnanosť.	5 500 tis. Sk	2 750	50	2 750	50	50	2 750	50	- počet lokalít - počet vysporiadaných pozemkov - počet prevodov pozemkov - počet zmlúv - počet bytov / rekonštrukcií - počet médií / informačných zdrojov
	AKTIVITY 4.2.2, 4.2.3 Vytvoriť pravidlá, ktoré umožnia transparentné a efektívne rozdeľovanie zdrojov RFRBRR podľa miery ohrozenia a metódku prerozdelenia	12 mesiacov	USVRK, BBSK	Samospráva, Regionálne úrady verejného zdravotníctva	50 tis. Sk	50	100	50	100				- pravidlá akceptuje % členov odbornej / riadiacej skupiny
	AKTIVITA 4.1.6 Rozšírenie siete právneho poradenstva v oblasti bývania Rómov , práva a povinnosti (deložovanie, neplatičstvo, presídľovanie celých komunít, ...)	12 mesiacov a potom trvalo	ÚSVRK	Prepojenie s inštitucionálnou sieťou	5 000 - 7 000 tis. Sk	5 000 - 7 000	100	5 000 - 7 000	100	100	100	100	- počet prípadov - počet klientov
	- vytvoriť metodiku práce v sieti kancelárie právneho poradenstva pre potreby Rómov	6 mesiacov	USRVK	Externá organizácia	100 tis. Sk	100	100	100	100	100	100	100	- metodika je akceptovaná % členov odbornej / riadiacej skupiny
2008	AKTIVITA 4.1.1 Trvalý monitoring o stave bývania - aktualizácia databázy bytovej oblasti a infraštruktúry	12 mesiacov	BBSK	samospráva, UMB BB, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, ÚSVRKK, MVO,	200 tis. Sk	200		200					- počet záznamov

Oblasť 5: Kultúra a sebauvedomovanie Rómov

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007	AKTIVITA 5.1.1. 5.2.1 - Prieskum potrieb komunity v oblasti kultúry - Prieskum inštitúcií zaoberajúcich sa rozvojom rómskej kultúry	max. 6 mesiacov	USV SR pre rómske komunity (reg. kancelárie)	MVO Samospráva Školy Kultúrne zariadenia	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- analytické údaje - počet zmapovaných inštitúcií - počet kultúrnych podujatí
	AKTIVITA 5.2.1 Vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti Domu rómskej kultúry (na krajskej úrovni) - vytvorenie komisie (pr.sk.) zaoberajúce sa zriadením a pôsobením DRK - zadanie a spracovanie štúdie	max. 6 mesiacov	BBSK - VUC (odbor kultúry)	USV SR rómske MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- štúdia uskutočniteľnosti
	AKTIVITA 5.1.5 Podporovať rozvoj rómskej kultúry na individuálnej úrovni: pilotný projekt Otvorené centrum muzikality (OCM) - vytvorené individuálne plány rozvoja muzikality - realizácia vstupných testov - vytvorenie hudobného telesa - vytvorenie HIP HOP programu - technické a nástrojové vybavenie OCM - nahratie 1. demo CD pre interné použitie pred vznikom hudobného telesa - 1. workshop s profesionálnym hudobníkom - nahratie 2. demo CD pre verejné použitie po vzniku hudobného telesa a po absolvovaní 1. workshopu - vystúpenie na festivale - vystúpenie so samostatným programom - vytvorenie prezentačného materiálu v kontexte rómskeho programu Priateľov Zeme - CEPA	12 mesiacov 01/2007 01 – 05/07 01 – 06/07 01 – 07/07 01 – 08/07 09/2007 07 – 08/07 09/2007 09/2007 11/2007 12/2007	Priatelia Zeme-CEPA	Umelecké telesá, donori, organizátori festivalov	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet detí, ktoré absolvujú program OCM - počet kultúrnych podujatí pre verejnosť - počet ponúk na vystúpenia pre vzniknuté hudobné teleso

<p>2008 - 2010</p>	<p>AKTIVITA 5.2.1 Zriadenie Domu rómskej kultúry (na krajskej úrovni) - výber lokality a priestorov - výber pracovníkov a zamestnancov DRK - technické zariadenie - priestorov DRK - zriadenie dokumentačného centra (uchovávanie duchovnej kultúry Rómov) - zriadenie rómskej krajskej knižnice - zriadenie centra romistiky ako vedeckovýskumného pracoviska - tvorba databázy MVO zaoberajúcich sa kultúrou a vzájomná spolupráca - prezentácia rómskej kultúry formou výstav, koncertov, festivalov a iných kultúrnych podujatí</p>	<p>2 roky</p>	<p>BBSK - VUC</p>	<p>USV SR rómske MVO</p>	<p>Finančné prostriedky nie sú špecifikované</p>			<p>- počet záznamov - počet dokumentov - počet návštev - počet uskutočnených kultúrnych podujatí</p>
---------------------------	--	---------------	-------------------	--------------------------	--	--	--	---

Oblasť 6: Vzájomné akceptovanie Rómov a majority

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk			Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné	verejné	súkromné	
2007	AKTIVITA 6.1.1 Podporiť rómskych redaktorov v médiách				Finančné prostriedky nie sú špecifikované				
	- zmonitorovať, koľko rómskych redaktorov máme v BB kraji a ich kapacita	04/2007	ÚSVRK v BB kraji	Rómska tlačová agentúra Romano nevoľil	Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet „aktívnych“ rómskych redaktorov v BB kraji
	- zmonitorovať, ktoré médiá sú ochotné vytvoriť priestor pre rómskych redaktorov	06/2007	ÚSVRK	Rómska tlačová agentúra Romano nevoľil, Obecné noviny	Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet médií ochotných spolupracovať
	- vytvoriť dohody medzi médiami a redaktormi	08/2007	Redaktori, médiá		Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet rómskych redaktorov pôsobiacich v médiách
	AKTIVITA 6.1.2 Zaviesť pravidelné rubriky a relácie o Rómoch v médiách				Finančné prostriedky nie sú špecifikované				
	zmonitorovať, ktoré médiá sú ochotné venovať sa rómskej téme ktorí konkrétni novinári	06/2007	ÚSVRK	Rómska tlačová agentúra Romano nevoľil, Obecné noviny	Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet médií a redaktorov ochotných spolupracovať
	- vytipovať zaujímavé témy, osobnosti a ponúknuť ich médiám	08/2007	Rómske kultúrne MVO		Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet pripravených tém
	- presvedčiť médiá o zaradení „rómskej relácie, rubriky“	09/2007	ÚSVRK		Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet médií, ktoré vysielajú rómske témy
	- nadviazať spoluprácu s katedrou žurnalistiky a zadať „rómske témy“ študentom ako seminárne práce, diplomovky, atď.	09/2007	Rómske kultúrne MVO	Katedra žurnalistiky, príp. iné	Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- počet zverejnených prác
	AKTIVITA 6.1.4 Monitorovať a hodnotiť vyjadrenia a postoje politikov a osobností k Rómom				Finančné prostriedky nie sú špecifikované				
- nájsť organizáciu, ktorá sa bude venovať monitoringu	06/2007	ÚSVRK	MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované				- zadaný profil organizácie - názov konkrétnej organizácie	

	- nájsť partnerov, ktorí budú spolupracovať na hodnotení výrokov politikov a osobností	09/2007	Vybratá organizácia	Novinári, osobnosti, MEMO 98"	12 tis. Sk					- počet spolupracujúcich partnerov
	- pravidelne zverejňovať vyjadrenia politikov a komentáre k ich vyjadreniam	09/2007	Vybratá organizácia	MEMO 98"	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- počet pozitívnych a negatívnych vyjadrení
	AKTIVITA 6.2.4 Podporiť aktivity na zlepšenie akceptácie rómskeho jazyka ako oficiálneho jazyka menšiny				Finančné prostriedky nie sú špecifikované					
	- nájsť organizáciu (MVO, školu,...), ktorá sa bude tejto téme venovať	06/2007	ÚSVRK alebo kultúrna róm. MVO		Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- zadaný profil organizácie - názov konkrétnej organizácie
	zistiť legislatívne podmienky identifikovať spojencov, podporovateľov	09/2007			Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- konkrétne zistenia
	lobing, presadzovanie v parlamente	12/2008	ÚSV RK	Pro rómske MNO,	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					
	AKTIVITA 6.3.1 Monitorovať dodržiavanie legislatívy týkajúcej sa prejavov rasizmu				Finančné prostriedky nie sú špecifikované					
	- nájsť organizáciu, ktorá sa tomu bude venovať	07/2007	Kancelária právnej ochrany (od februára so sídlom vo Zvolene) Stredisko ľudských práv	Ľudia proti rasizmu	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- zadaný profil organizácie - názov konkrétnej organizácie
	- pravidelne zverejňovať konkrétne zistenia			Ľudia proti rasizmu	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- počet zverejnených zistení
2008	AKTIVITA 6.1.5 vytvoriť elektronické médium s rómskou tematikou určené pre majoritu	09/2008	MVO Rómski redaktori	Changenet	10 tis. Sk	5	50	5	50	- aktívne e-médium

Oblasť 7: Rozvoj rómskych iniciatív a osobností

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
2007 - 2008	AKTIVITY 7.1.1, 7.1.2, 7.2.2, 7.3.1, 7.3.2, 7.5.2, 7.5.3 Vytvoriť servisné centrum pre rómske iniciatívy (zabezpečujúce kvalitný systém prípravy lídrov a aktivistov rómskych mimovládnych organizácií a iniciatív)	24 mesiacov	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	Fórum donorov, ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							
	- výber externistu na prípravu podkladov potrebných pre definovanie poslania a štruktúry servisného centra	01/2007 – 03/2007	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	-	cca 15 tis. Sk	15	100					- stanovený profil a skúsenosti
	- aktualizácia adresára „živých“ rómskych MVO pôsobiacich v BB kraji	03/2007 – 04/2007	Externista	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- % MVO, ktoré boli znapované
	- vypracovanie prehľadu existujúcich súkromných donorov (nadácií) podporujúcich rómske iniciatívy v SR	03/2007 – 04/2007	Externista	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet spracovaných záznamov
	- vypracovanie nezávislého auditu kvality a rozsahu existujúcich služieb pre rómske MVO v BB kraji	04/2007 – 09/2007	Externista	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- audit, zrealizovaný minimálne u % MVO / regiónu
	- vypracovanie nezávislého auditu fungovania „živých“ rómskych MVO v BB kraji (manažment, stratégie, finančné plánovanie, fundraising, práca s verejnosťou, komunikácia, atď)	04/2007 – 09/2007	Externista	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- audit, zrealizovaný minimálne u % MVO / regiónu
	- vytvorenie konzorcia hlavných donorov podporujúcich rómske MVO v BB kraji a vyčlenenie prostriedkov na vytvorenie a fungovanie servisného centra (cca. 5 rokov)	12/2007	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	Fórum donorov	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet donorov
	- príprava a vyhlásenie tendra na vytvorenie servisného centra pre rómske iniciatívy (na základe podkladov vypracovaných externistom)	01/2008 – 02/2008	konzorcium hlavných donorov		Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- % údajov externého pracovníka zohľadnené v zadaní tendra - počet informačných zdrojov, ktoré tender zverejnia

	- vyhodnotenie tendra, výber organizácie, podpísanie zmluvy	03/2008 – 04/2008	konzorcium hlavných donorov		Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- počet žiadostí - názov organizácie
	- vytvorenie servisného centra, jeho technické a priestorové vybavenie, zahájenie činnosti	05/2008 – 12/2008 (pokr. činnosti do cca 2012)	vítaz tendra	MVO, ÚSVRK, konzorcium hlavných donorov	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- tematické vymedzenie
2007	AKTIVITA 7.4.2, 7.4.3, 7.5.1 Vytvorit' systém priamej spätnej väzby pre donorov od Rómov.	12 mesiacov	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	ÚSVRK, MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					
	- predloženie návrhu pre Fórum donorov na vytvorenie sekcie pre rómske iniciatívy	02/2007	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- návrh akceptuje % členov riadiacej skupiny
	- vznik sekcie pre rómske iniciatívy pri Fóre donorov	03/2007 – 09/2007	Fórum donorov		Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- založenia sekcie
	- návrh na vytvorenie podporného programu pre rómske iniciatívy vypracovaný a predložený na novovzniknutú sekciu	03/2007 – 09/2007	Nadácia Ekopolis a Komunitná nadácia Zdravé mesto BB	ÚSVRK, MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- % identifikovaných problémov rómskych komunit, na ktoré program reaguje
2007 – 2008	AKTIVITA 7.4.5 Vytvorit' efektívny systém proti korupcii a klientelizmu a eliminovat' vplyv úzkého okruhu rómskych zástupcov na rozhodovanie o financiách	24 mesiacov	ÚSVRK	MVO, donori	Finančné prostriedky nie sú špecifikované			100		
	- rozhodnutie ÚSVRK o začatí tejto úlohy do plánu práce svojich regionálnych kancelárií v BB a RS a vyčlenenie potrebných prostriedkov	01/2007 – 04/2007	ÚSVRK	-	cca 6 tis. Sk		6			- upravená pracovná náplň
	- vypracovanie nezávislého prieskumu o klientelizme medzi rómskymi MVO v BB kraji	04/2007 – 07/2007	Nezávislý expert	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované					- počet oslovených MVO

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Predpokladaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk						Monitorovacie ukazovatele
						Vlastné		verejné		súkromné		
						Sk	%	Sk	%	Sk	%	
	- vypracovanie prehľadu o existujúcich komisiách (hodnotiacich, výberových, monitorovacích, atď.), v ktorých majú mať zastúpenie rómske MVO pôsobiace v BB kraji, ich kompetencie a menný zoznam rómskych zástupcov	04/2007 – 07/2007	Nezávislý expert	ÚSVRK	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet spracovaných komisií - % / počet spracovaných lokalít
	- vypracovanie zásad dobrej praxe pri zastupovaní Rómov v komisiách a návrh férového systému nominácie kandidátov do funkcií	04/2007 – 07/2007	Nezávislý expert	ÚSVRK, Nadácia Ekopolis, MVO	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- návrh akceptuje % členov riadiacej skupiny
	- zverejnenie prehľadu o existujúcich komisiách, zásad dobrej praxe a nomináčného systému	08/2007	ÚSVRK	-	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet informačných zdrojov - počet informovaných subjektov
	- priebežná aktualizácia prehľadu o existujúcich komisiách	12/2007, 06/2008, 12/2008 a pokr. v polroč. intervaloch	ÚSVRK	-	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet záznamov
	- uplatňovanie zásad dobrej praxe a nomináčného systému	priebežne podľa potreby	ÚSVRK	-	Finančné prostriedky nie sú špecifikované							- počet prípadov

Akčný plán Oblasť 8: Sieť inštitucionálnych kapacít

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Odhadovaný finančný objem	Vlastné		Zdroje financovania v tis. Sk		Monitorovacie ukazovatele	
						Sk	%	Sk	%	Sk	%
2007 - 2008	AKTIVITA 8.1.1 Prieskum inštitúcií /funkčnosť a kvalita/	06/2007 – 06/2008	RKMC	rôzne inštitúcie siete	300 tis. Sk Experti na spracovanie výstupov, zberači údajov – anketári, miestni experti, materiál, cestovné, pozornosť	15	5	275	95		- počet prieskumov - počet prezentácií / zdrojov - počet zariadení - počet záznamov - akceptovanie prieskumov odbornými skupinami
	AKTIVITA 8.1.2 - 6 Posilnenie inštitucionálnej siete <ul style="list-style-type: none"> - dovybavenie organizácií - dovzdelanie pracovníkov - metodické vedenie a poradenstvo pre organizácie - výmena skúseností - aktivácia komunit - zakladanie nových organizácií v nepokrytých lokalitách 	06/2007 – 12/2008 (a ďalej)	členovia siete	Samospráva, MVO, inštitúcie, LPSI	15 000 tis. Sk technika, materiál, stretnutia, KK, školenia pre pracovníkov	750	5	14 250	95		- počet fungujúcich organizácií - počet fungujúcich požadované štandardy - počet novovzniknutých organizácií poskytujúcich služby pre Rómov
	AKTIVITA 8.1.7 Vytvorenie vedecko-výskumného centra rómskej problematiky <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie spolupráce s UMB BB - zmapovanie doteraz spracovaných študentských a odborných prác - zadávanie ďalších odborných prác podľa potreby 	09/2007-12/2008	organizácia s krajskou pôsobnosťou	UMB BB	50 tis. Sk			50	100		- počet zmapovaných odborných prác - počet nových zadaných prác
	AKTIVITA 8.2.1 Vytvorenie rómskeho regionálneho metodického a koordináčneho centra <ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie - spracovanie a vyhodnocovanie prieskumov, analýz, monitoringov - koordinácia programov a aktivít siete - šírenie informácií - obhajoba záujmov siete, prezentácia siete - vzdelávanie pracovníkov, účastníkov siete a i. podľa potreby - metodické vedenie organizácií 	06/2007 – 12/2008	organizácia s krajskou pôsobnosťou a dostatočnými kapacitami	BB SK, organizácie s krajskou pôsobnosťou (napr. ZMR, KARI, ZPRV a pod)	4 000 tis. Sk zriadenie centra, režia, 5 ľudí, činnosť	200	5	3 800	95		- počet pracovníkov - zriadené centrum - počet záznamov - počet prieskumov / analýz - počet informačných správ - počet vzdelávacích programov - počet pracovníkov zapojených do vzdelávania
	AKTIVITA 8.2.2 Vypracovať systém fungovania a spolupráce inštitúcií siete. <ul style="list-style-type: none"> - vypracovať štandardy kvality služieb organizácií poskytujúcich služby pre Rómov (KC a i.) - organizačné, personálne, materálne zabezpečenie činnosti siete - funkčný informačný a komunikačný systém členov siete - vzdelávací systém pre členov siete 	06/2007 – 12/2007	RKMC	Inštitúcie siete, pracovné skupiny	300 tis. Sk Stretnutia prac. skupín, občerstvenie, cestovné, komunikačné, facilitátori, experti, workshopy	15	5	285	95		- počet pracovných stretnutí - počet informačných a komunikačných systémov - počet vyškoľených pracovníkov

Začiatok a koniec realizácie	Názov aktivity	Dĺžka realizácie	Realizátor	Partneri	Odhadovaný finančný objem	Zdroje financovania v tis. Sk				Monitorovacie ukazovatele		
						Vlastné		verejné			súkromné	
						Sk	%	Sk	%		Sk	%
2008	AKTIVITA 8.2.3.1 Vypracovať metodiky podľa potrieb stratégie (témy resp. prac. skupiny) - pre audit (vstupné prieskumy) - pre monitoring (vyhodnocovanie)	09/2007-12/2008	RKMC, riadiaca skupina, alebo niektorá org. zo siete napr. ZMR, KARI, ZPRV	Experti, UMB, Univerzita Nitra	100 tis. Sk Stretnutia, materiál, občerstvenie	10	5	90	95	- počet vypracovaných metodík - štandardy vypracované pre % služieb		
	AKTIVITA 8.2.3.2 Trvalý monitoring stavu realizácie, naplnenia stratégie	01/2008-12/2008 (a ďalej)	Partneri, inštitúcie, RKMC	LPSI	1 000 tis. Sk Experti na spracovanie výstupov, zberači údajov – anketári /60/, materiál, cestovné, pozornosť 20% obcí, cca 60 obcí 2 x ročne služby	50	5	950	95	- počet stretnutí - počet návštev		
	AKTIVITA 8.2.3.3 Prieskum potrieb klientov – Rómov	01/2008 – 06/2008	RKMC	rôzne inštitúcie siete, LPSI	300 tis. Sk Experti na spracovanie výstupov, zberači údajov – anketári, miestni experti, materiál, cestovné, pozornosť	15	5	275	95	- počet záznamov - počet lokalít - počet klientov		

Zoznam použitých skratiek:

APV	Akčný plán vzdelávania
APZ	Agentúra podporovaného zamestnania
BBRSC	Banskobystrická regionálna správa ciest
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
FSR	Fond sociálneho rozvoja
Job centrá	Subjekty, poskytujúce komplexné služby na podporu zamestnávania
KARI	Krajská asociácia rómskych iniciatív
KC	Komunitné centrum
KK	Komunitný konzultant
KŠÚ BB	Krajský školský úrad, Banská Bystrica
KÚ B.B.	Krajský úrad Banská Bystrica
LPSI	Lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie
MC	Materské centrum
MPC BB	Metodicko - poradenské centrum Banská Bystrica
MŠ	Materská škola
MVO	Mimovládna organizácia
MPC BB	Metodicko – poradenské centrum
NŠD	Nadácia škola dokorán
PPP	Verejno-súkromné partnerstvo
Priatelia Zeme, CEPA	Priatelia Zeme, Centrum pre podporu miestneho aktivizmu
RKMC	Rómske regionálne koordinačné a metodické centrum
ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav Bratislava
ÚIPŠ	Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava
UMB BB	Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica
ÚPSVa R	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚSV SR RK	Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity
ÚSV SR RK – RK BB	Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity – regionálna kancelária Banská Bystrica
ÚSV SR RK – RK RS	Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity – regionálna kancelária Rimavská Sobota
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva
RÚVZ SR	Regionálny úrad verejného zdravotníctva SR
VÚC BB	Vyšší územný celok Banská Bystrica
ZMR	Združenie mladých Rómov
ZPRV	Združenie pre rozvoj vidieka
ZŠ	základná škola
ZŠŠ	základná špeciálna škola

